

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਖ
ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਵੇ

ਆਪਿ ਨਚਾਇਣੁ ਕਲਾ

ਧਾਰਿ ਜਗਮਹਿ ਪਰਵਰਿਸਰਿ

ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ
ਜੀ ਦੇ ਸੂਤ ਆਗਮਨ ਦੀ
ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਵੇ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

16
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮਸਿੰਘਜੀ ਮਹਾਇ

ਮਾਪਿ ਨਗਇਨੁ ਕਲਾ ਪਾਰਿਜਗਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ

Congratulations to all on the auspicious
occasion of the Holy Birth Anniversary
of the True well-wisher of every being
SRI SATGURU NANAK DEV JI

Congratulations to all on the
Holy Birthday of The present guru

His Holiness

SRI SATGURU JAGJIT SINGH JI

16

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘਜੀ ਮਹਾਰਿ

ਲੁਖ ਲੱਖਣੀ

ਵੱਸ ਪਰੇਲੁਖੀ

ਪਰੇ ਕਾ ਲੱਖਣੀ

ਕੰਰਿ ਲੱਖਣੀ ਕੁਰੁ ਨਾਨਕਿ ਕੇਵੁ ਧੰਮਮਾਰਾਖ

ਲੁਖ ਲੱਖਣੀ

ਵੱਸ ਪਰੇਲੁਖੀ

ਪਰੇ ਕਾ ਲੱਖਣੀ

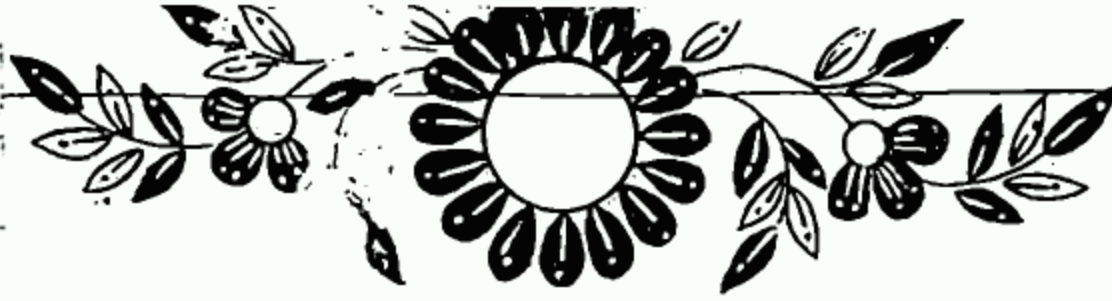
ਕੰਰਿ ਲੱਖਣੀ ਕੁਰੁ ਧੰਮਮਾਰਾਖ
ਭੰਗੁ ਪੰਛੁਪੰਨ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ

ਸਚੁ ਕੇਹੁ ਸਤਾਲੀ ਨੀਵਦੈ

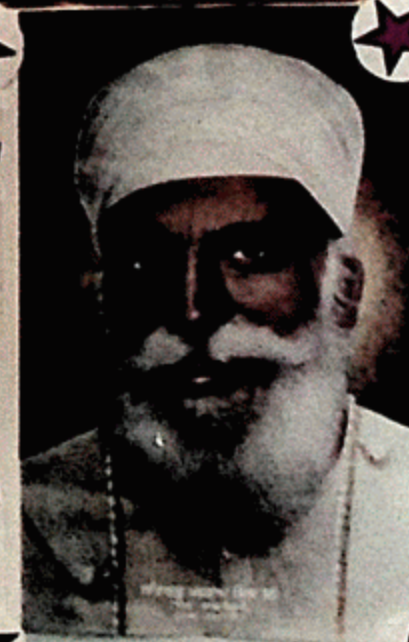
ਹਾਜ਼ਰ ਹਨੁਰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਜੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਤਾ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਹਰਿ

ਜੁਗਰ

ਸੋ ਜੁਗ

ਜੁਗਰ

ਜੁਗੋ

ਸਦ

ਪੀੜੀ

ਗੁਰੂ

ਚਲਾਇ

ਸਾਰਾ

ਕਲਿਜੁਗ

ਭੇਚਾਸੀ

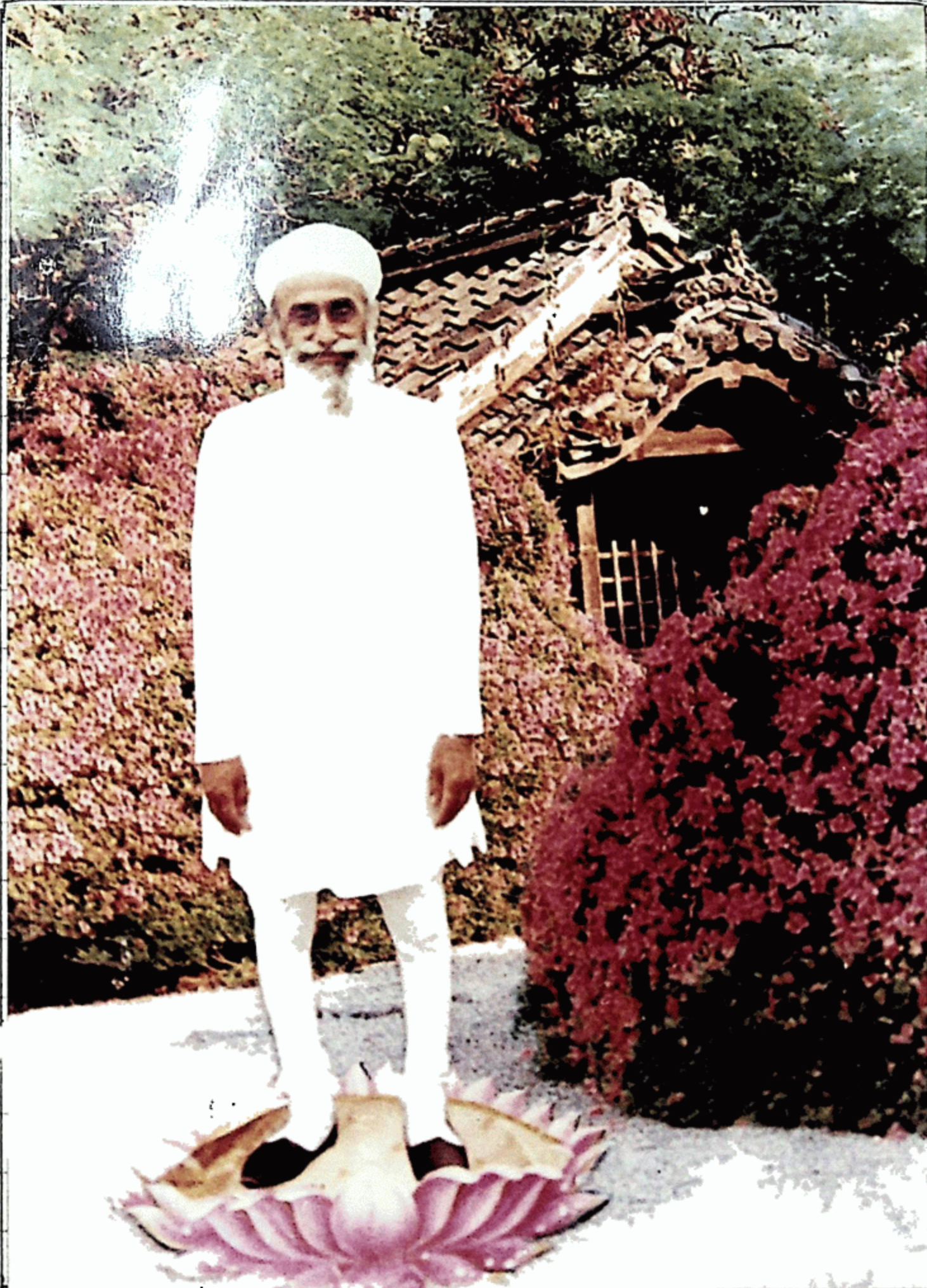
ਨਾਨਕ

ਧਰ

ਅਵਤਾਰ

ੴ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

This

Holiness

Sri Satguru

Jagjit Singh

See

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ

ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ

ਜੀ

ਮਹਾਰਾਜ

ਤੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਕੱਥ, ਅਗੋਚਰ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲਪਿਆਰੇ ।
ਸਾਡੇ ਨਈਂ ਸ-ਗੁਣ ਹੋ ਆਇਓਂ, ਦੇਵਨ ਨੂਰ ਨਜ਼ਾਰੇ ।
ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਭੁਗਤਦ, ਆਪ ਕੰਵਲ ਸਮਰਹਿਨੈ ।
ਸਾਨਾ । ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰੀ ਰਖੀ ਇਹ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ।

(ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਸਹਾਇ

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦਵਖਾਨੈ ॥

ਭਰਮੇ ਭੁਲਾ ਤਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ ਦੁਖੋ ਦੁਖ ਕਮਾਇਆ ॥

ਅਥਵਾ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਬੀਚਾਰ ਦੇ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ

ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰ ਬਾਝੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ

ਅਥਵਾ ਵੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹੱਟ ਹੈ ਜਿਤੁ ਨਗ ਭਵਜਨ ਪਰ ਉਤਾਰਾ।

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਬੁਝੀ ਮੈ ਜਿਹ ਰਧੈ ਨ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰਾ।

ਵੇਦ, ਸਾਸਤ, ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਆਦਿ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਦੀ

ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਕ ਗਿਆਨ

(Spiritual Light) ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਰੂਰ ਕਿਸੇ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕੋਲੋਂ

ਉਪਦੇਸ਼ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲਇਆ ਜਾਏ ਕਿਉਂ ਜੋ

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹਿਮੈ ਰਾਮ ਨ ਹੋਇ ।

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਰਾਮ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ।

ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਸਭਿ ਜਾਇ ਮਿਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਰਾਮ ।

ਕਿਉਂ ਜੋ

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਲਭਈ

(ਭਾਵੇਂ)

ਲਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ।

ਸ੍ਰੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ
ਸਤਿਗੁਰ ਜੋਤ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ,
ਜਗਤ ਦਸਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਹੀ ਭਰਮ ਨੱਸਦਾ ਹੈ ।
ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਕੁੜ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੀ
ਧੁੰਧ ਨੂੰ ਮੋਟਲ ਨਈ,
"ਸਤਿਗੁਰ ਜੋਤ" ਜਰੂਰੀ ਹੈ ।
ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੁਖ ਨੂੰ
"ਚਿਕੜ" ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ।
ਮਨੁਖ ਫੇਰ ਤਿਲਕਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਮੜ ਉਸੇ ਚਿਕੜ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿਗਦਾ ਹੈ ।
ਤਾਂ ਹੀ ਸਭ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਗੁਰ ਲੱਭੋ,
ਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਰਾਹ ਕੋਈ ਸੁਝਦਾ ਨਈ ।

ਲਿਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਪਰ ਇਹ ਖਿਆਲ ਰਖਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ
ਅੰਧੇ ਗੁਰ ਤੇ ਭਰਮ ਨ ਜਾਈ

ਅਤੇ
ਗੁਰੁ ਸਦਾਏ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧ

ਕਿਸੁ ਉਹ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਗਣਿਤ ਕਉਤਕ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ, ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ
ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਵਲ ਨਾਇਆ । ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ।
ਵਡੇ ਵਡੇ ਪੰਡਿਤਾਂ, ਪਾਠਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡਾਂ ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ
ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ । ਬਿੰਧੀਆਂ, ਸਿੰਧੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣਕ ਜੋਗੀਆਂ
ਅਤੇ ਸਿੰਧਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਤੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

"ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ"

ਦੱਸ ਕੇ ਮਾਨ ਮਾਇਆ ਦੇ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ । ਕਾਜੀਆਂ, ਮੁਲਾਂ ਅਤੇ
ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਜੀਰ੍ਹਾਂ, ਮੀਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਵੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ,

ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ । ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ

ਸੋਕਿਉਮੰਦਾ ਆਖੀ ਮੈਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ

ਦਸ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਝੋੜੀ ਉਠੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮਰਦ ਦੀ ।

ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ । ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ
ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਸੁਭ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਡਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ

ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੇ ਦੇਵੇਂ ਰੋਈ

ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ਇਆਨੇ ।

ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਬਹੁ ਡੁਬੇਸਿਆਨੇ ॥

ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਧਕ ਸਿਮਾਲੇ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਝੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨ ਚੇਤਨੀ, ਮਨਿ ਆਪਣੇ ਸੁਚੇਤ ।

ਛੁਟੇ ਤਿਨ ਬੁਆੜ ਜਿਉ ਸੁੰਢੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ।

ਖੇਤੈ ਅੰਦਰਿ ਛੁਟਿਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਉ ਨਾਹ

ਫਲੀਅਹਿ ਫਲੀਅਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੀ ਤਨ ਵਿਚਿ ਸੁਆਹ

ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਤੁਰ
ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਦੀ ਰਾਹਬਰੀ ਦੀ ਝੋੜ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪੈਲੀ ਵਿਚ ਅੰਦਰੋਂ ਸੜੇ ਹੋਏ ਤਿਲ
ਪਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਉਹ ਤਿਲ ਫਲਦੇ ਫਲਦੇ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਤਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਥੇ ਸਿਰਫ ਸੁਆਹ ਹੀ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਕਲਿਜੁਗ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ "ਨਾਨਕ ਰਾਜ" ਚਲਾਇਆ।

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ

ਪਰ ਕਿਹੋਜਿਹਾ

ਸਚੁ ਕੋਟ ਸਤਾਲੀ ਨੀਵ ਦੈ

ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖ ਕੇ ਕਿਲਾ ਉਸਾਰਿਆ
ਅਤੇ ਇਕ ਸੱਚਾ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕਲਿਜੁਗ
ਭੁਗਤਾ ਦਿੰਦੇ ਪਰ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ਤਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ
ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰੀਰ ਬਦਲ ਬਦਲ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਸੁਭਾਏਮਾਨ
ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜੋਤ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਗਤਿ ਮਰਯਾਦਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੋਤਿਓਹਾ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਅੈ

ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਬਹਿਲ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਖ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਪਰਖ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁਰਾ ਉਤਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਇਸ ਤਖਤ ਤੇ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ। ਪਰਖ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਥੇ ਨਹਿਸਵਤ ਚਲਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਫਾਰਸ਼, ਕਿਸੇ ਹਿਸਤੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਭਾਵੇਂ ਪੁਤਰ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਜਵਾਈ ਹੋਵੇ।

ਪੁਤੀਂ ਕਉਲੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਰਿ ਪੀਰਹੁ ਕੰਨ ਮੁਰਟੀਅੈ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚ 'ਰਖੇਲ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ (ਭਾਈ ਲੰਗਲਾ ਜੀ) ਦੀਆਂ ਕਈ ਗੁਪਤ ਪਕਾਟ
ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈਆਂ ਸਨ। ਹਰ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਭਾਈ ਲੰਗਲਾ ਜੀ
ਪੂਰੇ ਉਤਰਦੇ ਰਹੇ।

ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਭਰੇ ਦੀਵਾਨ
ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਆਸਲ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲੰਗਲੇ ਜੀ ਨੂੰ
ਅਪਣੇ ਆਸਲ ਤੇ ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਜੀ ਨੇ
ਭਾਈ ਲੰਗਲਾ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਕ
ਥਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਚੇਲ ਰੱਖ ਕੇ ਭਾਈ ਲੰਗਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ
ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।
ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ :-

ਲਗਣੇ ਪਰਿਓਨ ਛਤ੍ਰਸਿਰਿ, ਅਸਮਾਨਿ ਕਿਆੜਾ ਛਿਕਿਓਨੁ,
ਜੋਤਿ ਸਮਾਲੀ ਜੋਤਿ ਮਾਹਿ, ਮਾਪ ਮਾਪੈ ਸੇਤੀ ਮਿਕਿਓਨੁ ।

ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਲਗਣੇ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ
ਛਤਰ ਧਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਭਾ ਅਸਮਾਨ ਤਕ ਅਪੜਾ ਦਿੱਤੀ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੋਤ ਵਿਚ ਸਮਾ ਗਈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਜੇਹਾ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ : -

“ਪੁਰਖਾ ! ਤੁਝ ਮੰਨੇਗਾ, ਸੇ ਮੁਝੇ ਮੰਨਗਾ.. ਤੂੰ ਮੈਂ, ਮੈਂ ਤੂੰ,
ਤੁਮ ਹਮ ਕਉ ਭਿੰਨ ਜਾਨੇਗਾ ਸੇ ਗੁਰੁ ਤੇ ਬਿਛਰਿਆ ਰਹੇਗਾ”

‘ਨਾਨਕਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ’

ਧਰਮਸਾਲ ਮੰਗਿ ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ ॥ ਜੋ ਸਿੰਘਨ ਕੇ ਸਰ ਸੁਖ ਛਾਜੇ ॥੭੫॥ ਲਹਿਣੇ ਕੇ ਬੇਠਾਇ ਭਿਰ ਕਾਲਾ ॥ ਸਿਕੰਤੁ ਸਰਬ ਬੁਝਾਇ ਬਿਸਾਠਾ ॥
ਦੇਨੈ ਸੁਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹਕਾਰਾ ॥ ਆਏ ਭਭ ਧਰਮ ਸਾਲ ਮਝਾਰਾ ॥੭੬॥ ਲਹਿਣੇ ਕੇ ਚਰਣਾ ਯੁਤ ਹੋਰਾ ॥ ਲਿਖ ਪੰਚ ਪੈਸੇ ਦੇਕ ਨਲਿਯੇਰਾ ॥
ਹੋਥ ਜੇਹ ਕੇ ਸੀਜ ਨਿਵਾਰੇ ॥ ਲਹਿਣਾ ਪਿਖਤ ਰਹਯੋ ਬਿਜਮਾਯੋ ॥..... (ਨਾਨਕ ਪੁਰਾਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਿਆਇ ਪਰ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ
ਗੁਰਿਆਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ

ਇਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ
 (ਗੁਰੂ) ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕੇ ਜਿਥੇ (ਗੁਰੂ) ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ
 ਨਿਮਾਣਿਆ ਦਾ ਮਾਨ, ਨਿਤਾਣਿਆ ਦਾ ਤਾਣ, ਨਿਥਾਵਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂਵ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ,
 ਨਿਧਾਰਿਆਂ ਦੀ ਧਰ, ਨਿਮਾਸਰਿਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ, ਹੋਣ ਦਾ ਬਰਨ ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪਣਾ
 ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਰਸ ਦੇ ਤਖਤ ਤੇ
 ਬੈਠਾ ਦਿੱਤਾ । ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਤਈਂ ਸਭ ਬਿਧ ਝਾਇਕ ਹੋਰ । ਗਿਆਨੀ
 ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਅਰਪਨ ਕਰੀ ਮੁਝਾਦਾ ਯੁਤ ਫੇਰ । ਗਿਆਨਸਿੰਘ

ਸੋ ਟਿਕ ਸੋ ਬੈਹਣ ਸੋਈ ਦੀਬਾਣੁ ।
 ਪਿਯੂਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ ਪੋਤ੍ਰਾ ਪਰਵਾਣੁ ।

ਇਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਤਖਤ ਉੱਤੇ
 ਗੁਰੂ ਬੈਠਦੇ ਆਏ

ਇਹ ਅਮਰਜੋਤ ਹੈ,

ਸਦਾ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਨਾਨਕ ਤੇ ਅੰਗਦ ਵਾਂਗੀ,
 ਜੋਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਜੋਤ ਬੁਝਦੀ ਨਈਂ।

ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਭਾਵੇਂ ਹੀਰੇ ਮਣੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੜੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ
 ਤੀਰਥ ਭਾਵੇਂ ਹਰਿਦਵਾਰ, ਜਗਨ ਨਾਥ ਪੁਰੀ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਨਦੀ ਭਾਵੇਂ ਗੰਗਾ
 ਜੈਸੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਮੜੀ ਕਬਰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵਡੇ ਮਹਾਪੁਰਖ ਦੀ ਵੀ
 ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਮੰਦਰ ਮਸਜਦ ਜਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ, ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋਈ ਵੇਦ ਜਾਂ ਕੋਈ
 ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ । ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ

ਏਦ ਕਤੇਬ ਕਹੁਮਤ ਝੂਠੇ, ਝੂਠਾ ਜੇ ਨ ਬਿਚਾਰੈ ।

ਵਿਚਾਰਿਓ ਹੈ

ਕਬੀਰ ਨਾਕਰੁ ਪਜ਼ਹਿ ਮੋਲਿ ਲੇ, ਮਨੁ ਗਠਿ ਤੀਰਥ ਜਾਹਿ ।
 ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸੁੰਗਾ ਧਾਰਿ ਭੂਲੇ ਭਟਕਾ ਯਾਹਿ ।

ਕਬੀਰ ਪਾਹਨੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕੀਆ ਪੁਜੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇ ਜੋ ਰਹੇ, ਬਡੇ ਕਾਨੀ ਧਾਰ ।

ਕਬੀਰ ਕਾਗਦ ਕੀ ਓਬਰੀ, ਮਸ ਕੇ ਕਰਮ ਕਪਾਟ ।

ਪਾਹਨ ਬੋਰੀ ਪਿਰਥਮੀ, ਪੰਡਤ ਪਾੜੀ ਬਾਟ ।

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਚਾਈ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਮੂਲ
ਫੈ ਕੇ ਪੁਜਾਣ ਨਾਲ ਜਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ
ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਇਕ ਦੁਨਿਆਵੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਹਠ ਕਰਕੇ ਇਹ
ਨਿਸਚਾ ਰਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਭਵਸਾਗਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ
ਉਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹੋ ਜਹੇ ਕੰਮ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਡੋਬ ਦੇਣ
ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੂਰਤੀ ਪੁਜਕਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਡੋਬ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਵੇਦਾਂ ਸਾਮਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰਕ
ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਟ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵੇਖਦਾ
ਹੈ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਾਗ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਆਪ
ਕਿਰਤਾਰਥ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ
ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੇ। ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਅਪਣੇ
ਸਿਖ ਅਰਜਨ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਅਰਜਨ ਤੂੰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੈਸੀ
ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਪਾਪਤ ਨ ਹੋ ਸਕੇ ਭਾਵ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾਪਤ ਹੈ
ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਛਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ
ਮੈਂ ਆਪ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ
ਛੱਡ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

“ਸਭ ਤੇ ਵਡਾ ਸਤਿਗੁਰ” ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ
ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਸੁਭ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਕਹਿ ਲਓ ਕਿ

ਗੁਰੂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਖੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਕਿਆਮ ਦੇਸ਼ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ
ਨੂੰ ਸੀਤਲਾ ਨਿਕਲ ਆਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇਹ ਜਿਆਦਾ ਢਿਲੀ ਵੇਖਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ
ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਈ। ਸੰਗਤ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਅਗੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਮਰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਹੋਵੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਰਜ਼ਾ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ
ਸਚ ਖੰਡ ਜਾਲ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਪਿਛਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤਾਂ ਸਚ
ਖੰਡ ਜਾਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਹੁਣ
ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਕੀ ਹੁਕਮ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਪੁਰ ਤਿਆਗਨ ਤਨ ਸਮੇਂ, ਸਭ ਰਹੇ ਭੁਜਾ ਪੰਕਰਾਵਤੇ ।
ਅਥ ਸੰਗਤੋਂ ਕੇਤਾਈ ਤੁਮ, ਲੜ ਕਉਨ ਕੇਤੁਮ ਨਾਵਤੇ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤਿਆ ਫੈਲਵਾਸਤੇ
 ਇਕ ਨਿਚਾਣਾ ਹੀ ਕੋਤਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਖ ਵੀ ਬਾਹਮਣਾਂ
 ਵਾਂਗ ਵੇਦ, ਸਾਮਤਰਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ
 ਦੇ ਨਤ੍ਰ ਨਗਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ
 ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਭਿ ਕੇਰਾ। ਜੇ ਹਮਰੇ ਚਹਿ ਦਰਸਨ ਹੋਰਾ।
 ਸੇ ਸਰਧਾ ਕਰ ਹੋਰਨ ਕਰੈ। ਪਾਪਨ ਗਨ ਕੋ ਤਤਫਿਨ ਹਰੈ।
 ਹਮ ਸੇ ਬਾਤ ਕਰਨ ਜੋ ਚਾਹਿ। ਪੜ੍ਹਹਿ ਮੁਨਹਿ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਉਮਾਹਿ
 (ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪਸੂਕ ਗ੍ਰੰਥ)
 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈ
 ਗੁਰਬਖਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਦੋਬਾਰਾ ਆਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਬਿਨ ਗੁਰ, ਸੰਗਤ ਹਵੈ ਬਿਰ ਕੋਇ ਨ।

ਜਥਾ ਨਿਪਤ ਬਿਨ ਸੈਨਾ ਕੋਇ ਨ।

ਜੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਆਪ ਨੇ ਭਨਯੋ। ਸੇ ਸਗਰੇ ਸਿਖਨ ਹੀ ਸੁਨਯੋ।
 ਨਿਖ ਲੈ ਹੈ ਅਥ ਸੋਢੀ ਸਾਰੇ। ਬੈਠੇ ਮਾਨੀ ਗੁਰ ਹੋਇ ਭਾਰੇ।

ਯਾ ਤੇ ਸੰਗਤ ਕਿਸ ਨਤ੍ਰ ਨਾਵਹੁ

ਗੁਰਤਾ ਉਚਿਤ ਜਹਿ ਨਖ ਪਾਵਹੁ

ਭਾਵ ਭਾਈ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਆਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜੇ ਤੋਂ
 ਬਿਨਾ ਸੈਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸੰਗਤ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ
 ਸਕਦੀ। "ਖੇਤੀ ਖਸਮੈ ਸੇਤੀ" ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਜੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
 ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੈ
 ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੋਢੀ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਕਰਕੇ
 ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਕੋਲ ਰਖ ਲੈਣਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਅਨੁਗਠਿਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ
 ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੰਨਾਂਗੇ? ਸੇ ਆਪ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੂਰਬ
 ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਰਜ਼ਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਯੋਗਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾ
 ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਬਣਾਓ

ਸੰਗਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ
 ਨਾਰੀਅਲ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਸੋਢੇ ਦੇ ਬਾਝ
 ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਰੀਅਲ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ
 ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਲੀਘ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਆਸਣ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ

ਬਾਬਾ ਬਸਹਿ ਜਿ ਗ੍ਰਾਮ ਬਕਾਲੇ ਬਾਨਿ ਗੁਰ ਮੰਗਤ ਸਕਲ ਸਮਾਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ

ਦਿਲੀਠਿਵਾਸ ਸਮੇਂ ਅੰਤਮ ਵੇਲੇ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਦੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਲਾਯੇਰ
ਥਾਨ ਵਿਚ ਰਖਕੇ ਬਾਬਾ ਬਸਹਿ ਜਿ ਗ੍ਰਾਮ ਬਕਾਲੇ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਨਾਲ ਮੰਗਤ ਦੇ ਸਪੁਰਦ
ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

ਜਿਸ ਵਕਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬਸਹਿ ਜਿ ਗ੍ਰਾਮ ਬਕਾਲੇ ਵਾਲੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ, ਉਸੇ
ਵਕਤ ਤਤ ਛਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਾਲੀ ਜੋਤ ਬਕਾਲੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸਮਾਪੀ ਇਸਥਿਤ
ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ। ਰਜਾ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
ਨੇ ਇਸ ਭੇਦ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਹੀ ਰਖਿਆ ਪਰ **ਚੜ੍ਹਿਆ ਚੰਨ** ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਛਪਿਆ
ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਲੋਂ ਹੀ
ਮਖਣ ਸਾਹ ਨੁਬਾਲੇ ਦੇ ਸਮੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਸਮੰਦ ਵਿਚ ਆਟਕ ਜਾਲ ਵਾਲਾ ਕੌਤਕ
ਹੋਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਤਖਤ ਤੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੁਖਣ
ਸੁਖਣ ਤੇ ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਖਣ ਸਾਹ
ਪੁਛਦਾ ਪੁਛਦਾ ਬਕਾਲੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਇਥੇ 22 (Twenty two) ਮੰਜੀਆਂ ਦਾ

ਜਾਨ ਵਿਛਿਆ ਹੋਇਆ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ । ਇਥੇ
ਸਾਰੇ ਆਪੁ ਬਲੇ ਜਾਮਲੀ ਗੁਰਮਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਸਭ ਦੇ ਪੋਲ ਖੋਲ
ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪਣੀ ਭਾਵਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਵੇਖ ਕੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਬਾਰੇ ਪਲੂਫੇਰ ਕੇ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ **ਗੁਰੂ ਨਾਧੋ ਰੇ,**
ਗੁਰੂ ਨਾਧੋ ਰੇ

ਨੌਕੀ ਕਮਲੇ, ਜਿਸ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਤੇਗ ਕਮਲਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ।
ਸਿਮਰਨ ਭਗਤੀ ਤਿਆਗ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚ ਨੀਨ ਸਦਾ ਜੋ ਰਹਿੰਦੇ ।
ਛੱਥੀ ਵਰੇ ਤਪਸਯਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਠ ਬਕਾਲੇ ।
ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, ਬੋਲ ਗੁਰੂ ਗੱਦੀ ਬਹਿੰਦੇ ।

(ਸੰਤ ਸੰਗਾਰਸਿੰਘ ਜੀ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ । ਮੌਰੰਗ ਜੇਬ
ਦੇ ਬੜੇ ਨਾਲਰ ਅਤੇ ਡਰਾਵੇ ਦੇਣ ਤੇ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਨ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਵਿਖਾਈ ਅਤੇ
ਨ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਛੱਡਿਆ ਅੰਤ ਆਪ ਰਜਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ

ਠੀਕਰਿ ਫੋਰਿ ਦਿਨੀਸਿ ਸਿਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰ ਕੀਯਾ ਪਯਾਨ ।

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੀ ਕਿਆ ਤਰੀ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਆਨ ।

ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਕੇ ਚਲਤ, ਭਯੋ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋਕ ।

ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜਗਤ ਭਯੋ ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਸੂਰ ਫੋਕ ।

ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣਾ ਉੱਤ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਪਣੇ ਜਾਹਿਬਜਾਦੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਨੂੰ ਨੀਯਤ ਕੀਤਾ
(ਗਾਇ)

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਹੋਇਆ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ
ਕਿ ਹੁਣ ਸੁਲਮ ਦੀ ਅਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਤੇ ਕੇ ਭੂਤ ਬਾਤੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਾਲਤੇ

ਅਥਵਾ

ਚੂੰ ਕਾਰ ਅਜ ਹਮਾਂ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜਸਤ ।

ਹਨਾਲ ਅਸਤ ਬਰਦਨ ਬਸਮਸੀਰ ਦਸਤ ।

ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨ ਗੱਦੀ ਨਸੀਨ ਹੋਇਆ ਜੰਗੀ ਤਿਆਗੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ । ਥੋੜੇ
ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਤਕੜੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਈ । ਫੌਜ ਵਾਸਤੇ ਕਿਲਾ ਵੀ ਬਣ ਗਿਆ
ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਡਾ ਨਗਰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ । ਇਸ ਨਗਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਚਲਜੀਤ
ਨਗਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ । ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਗਰ ਵਸਦਾ ਸੀ ਇਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰ
ਦੂਰ ਤਕ ਬਦਲ ਵਾਝੂ ਗਰਜਦੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ
ਜੰਗੀ ਤਿਆਗੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਦੂਰ ਦੂਰ ਫੈਲ ਗਈ । ਕਈ ਵਾਰ ਪਹਾੜੀ

ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਸੈਨਾ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਰ ਵਾਰ

ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਅਤੇ ਸਾਹੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਹਾਰ ਹੀ ਹੋਈ। ਕਈ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਨ ਬਾਦ
ਆਪ ਦਖਲ ਦੇਸ਼ ਵਲ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਦੇੜ ਜਾ ਫੇਰਾ ਲਾਇਆ। ਤੁਰਕਾਂ ਦੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਖਾਤਰ ਆਪ ਜੀ ਇਕ ਰਾਜ ਨੀਤਕ ਚਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਤ ਦੇ
ਅਨੇਰੇ ਵਿਚ ਚਿਖਾ ਵਾਲਾ ਕੋਤਕ ਖੇਡਕੇ ਸਿਖਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖ ਬਚਾ ਕੇ ਗੁਪਤ ਵਿਚਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਾਦੇੜ
ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਬੜੇ ਸਾਲ

ਬਾਬਾ ਅਜਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਗੁਪਤ
ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ। ਮੁਨਾਸਬ ਸਮਾਂ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ
ਹੋਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਮਾਧੀ ਇਸਥਿਤ ਇਕ ਪੁਰਨ ਗੁਰਸਿਖ ਬਾਬੇ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ
ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਖਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਚਿਖਾ ਵਾਲਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਾਇਆ ਸੀ। ਇਸਤਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ
ਕਰਨ ਉਪ੍ਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੂੰ ਭਜਨ (ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ) ਦੀ
ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੀ। ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਿਖੇ ਹੀ ਬਾਬੇ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਗੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ
ਅਤੇ ਇਕ ਨਾਰੀਅਲ ਰਖ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਬਾਬੇ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਤਖਤ ਦਾ ਗਿਆਰਵਾਂ ਜਾਨਸੀਨ ਅਥਵਾ ਅਪਣਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ
ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਗੱਦੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੇਰੀ ਅਮਾਨਤ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਆ ਕੇ ਆਪ ਜੀ
ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਅਮਾਨਤ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਦੋਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇਗਾ

ਮੈਂ ਪੈ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਦਰਸ ਦੈ ਜੋ ਕਹਯੋ ਤਾਂਹਿ

ਮੇਰੇ ਅਵਤਾਰ ਅੰਸ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਹੈ ਭਰੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਅਜਿਤੇ ਰੰਧਾਵੇ ਨਾਲ ਹੋਇ ਭਵਿਸ਼ ਬਚਨ

“ਗੁਪਤ ਗਿਆਰਵਾਂ ਖੇਲਸੀ ਕੋਇਕ ਪਾਵੈ ਪਾਰ”

ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹੁਤ ਗੁਪਤ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਪਤ ਰਹਿਣ ਦਾ
ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ

ਗੋਇ ਰਾਖੀ ਘਟ ਦੀਪ ਜਿਨ ਨਿਜ ਅਜਮਤ

ਜਿਸਤਰਾਂ ਇਕ ਘੜੇ ਵਿਚ ਜਗਦਾ ਦੀਵਾ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਦੂਰੋਂ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ
ਪਰ ਜਦੋਂ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਦਿਸ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਏ ਪਰ ਹੋਨ ਉਹ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਨ, ਉਹ ਤਾਂ

ਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਲਕ, ਪੈ ਪਾਲਕ ਪੰਗੀ ਬਰੇ ਕੇ

ਅੰਬਰੇ ਕੇ ਮਾਲਕ ਅਡੰਬਰੇ ਕੇ ਤਜਾਗੀ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਵਿੱਸ਼ ਵਾਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ
 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ
 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਿਲੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਟਿਕਪਿੰਡ ਰਾਈਆਂ (ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦਾ
 ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕ ਕੋਤਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਪਿੰਡ)
 ਜਦੋਂ ਜਵਾਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਫੌਜ ਵਿਚ ਗੰਗੀਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ
 ਆਪ ਆਪਣੀ ਨਿਤ ਨੇਮ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਰਨੀ ਤੋਂ ਪਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਜੀ
 ਵਾਲੀ ਪਲਟਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਫੌਜੀ ਵੀ ਭਜਨ ਬਾਲੀ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਸਨ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ
 ਇਸ ਪਲਟਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਭਗਤ ਵਾਲੀ ਫੌਜ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਮਤ ੧੮੮੮ ਵਿਚ
 ਆਪ ਜੀ ਵਾਲੀ ਪਲਟਨ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰਾਹ ਵਿਚ ਗਜ਼ਰੇ
 ਠਹਿਰੀ ਸੀ। ਗਜ਼ਰੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬੜੀ
 ਪ੍ਰਸਿਧੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਸਿਧੀ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪ ਆਪਣੇ ਕਈ ਫੌਜੀ ਸਾਥੀਆਂ
 ਸਮੇਤ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਸਤ ਸੰਗ ਵਾਲੀ ਜਗਹ ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਉਥੇ
 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਥਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰਸੋਤਮ ਸ੍ਰੀ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
 ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ :-

“ਆਓ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ, ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬੜੇ ਚਿਰ ਤੋਂ
 ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ”

ਇੰਨਾ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਠ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ
 ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਬੜੇ ਆਦਰ ਸਹਿਤ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਹੀ ਗਾਂਦੀ ਤੇ ਬੈਠ ਲਇਆ
 ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਖ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
 ਜੀ ਨੂੰ ਕੰਨ ਵਿਚ ਭਜਨ (ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ) ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਾਲ ਆਏ ਦੂਜਿਆਂ
 ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਜਨ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
 ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਵਤਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹਨ
 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪੇ
 ਹੀ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਮਾਨਤ ਲੈ ਜਾਵੇਂਗਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

ਦੁਆ ਦਸ ਪੁਰਖ ਹੈ ਆਦਿ ਸੇ ਸਭਨ ਕੇ ਸਿਰ ਮੋਰ ।

ਸੁਕਤਿ ਅਨੰਤੀ ਆਇ ਹੈ ਆਦਿ ਟਿਹੈ ਨਹੀਂ ਮੋਰ ।

ਇੰਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਇਕ ਨਾਰੀਅਲ ਰਖ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
 ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਨ
 ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ
ਮੁਰਤੀ ਚੁਕੀ ਸਿਖੀ ਫਿਰ ਹਰੀ ਭਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸਧਾਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤਾ
ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣਵਿਵਾਹ, ਕੁੜੀਆਂ ਮਾਹਨੀਆਂ, ਕੁੜੀਆਂ ਵੇਚਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਟਾ ਦੇ
ਬਿਸਤਰੇ ਕਰਨੇ ਬੰਦ ਕੀਤੇ, ਵਿਧਵਾਵਿਵਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸਤਰੀਆਂ
ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਅਤੇ ਕਛਹਿਰੇ ਪਾਹਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਵਿਵਾਹ ਸਮੇਂ
ਖਰਚੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਤੋਂ ਬਚਨ ਲਈ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਾਦਾ
ਰਸਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਦੇਵੀ, ਦੇਵਤੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਲ ਨਾਇਆ। ਮਾਸ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਸਰਾਬ ਪੀਣੀ ਬੰਦ ਕੀਤੀ
ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਐਸਾ ਰਮਤਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦਾ
ਦਰਸਨ ਕਰਦਾ ਅਥਵਾ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਦਾ ਉਹ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਿਖ ਸੱਜਾ ਦਾ
ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :-

ਹੁੱਕੇ ਛੁਡਵਾਏ, ਰਖਵਾਏ ਕੇਸ ਮੋਨਯੋ ਕੇ,
ਸੁਧਾ ਛਕਿ, ਥਾਏ ਸਿੱਖ, ਭਾਗ ਜਿਨੈ ਜਾਗਿਓ । ਸੁਧਾ : ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਫੈਲਯੋ ਜਸ ਭਾਰੀ, ਸਿੱਖ ਬੀਏ ਤਾਹਿ ਕੇ ਅਪਾਰੀ,
ਸਿੰਘ ਪੰਥ ਬਿਰਦਾਇਓ, ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਗਿਓ । ਬਿਰਦਾਇਓ
ਫੀਮ, ਭੰਗ, ਪੇਸਤ, ਸਰਾਬ, ਮਾਸ, ਚੋਰੀ, ਯਾਰੀ, = ਵਧਿਆ
ਠੱਗੀ ਤਜਿ ਬੀਏ ਸੰਤ, ਸਤਿਨਾਮੁ ਆ ਗਿਓ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਨਾਮ ਬਾਲੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਧਾਰ
ਕੀਤਾ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਨਜ਼ਾਤ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ੨੨ (Twenty two) ਸੂਬੇ ਥਾਪ ਕੇ ਇਕ ਸਾਂਵੀ ਹਕੂਮਤ (PARALLEL
GOVERNMENT) ਚਲਾਈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਲਾਇਤ ਜਾਂਦਾ ਵੇਖ ਕੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ
ਦੀ ਚਾਲਾਕੀ ਭਾਂਪ ਕੇ ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੂਦੇਸ਼ੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਰਤਣ
ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਸਲੀ ਸਰਕਾਰੇ 'ਗਰੀਬਾਤ' ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨ ਸਹਾਰਦਿਆਂ
ਹੋਇਆਂ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੌਤ
ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਗਲਵਕਤੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਆਪ ਜੀ

ਸਕਲ ਭਵਾ ਦੀਪ ਮੈਂ ਜਾਗੀ । ਹੋਇ ਕਿਪਾਲ ਪੂਰ ਦਰਸਦਿ ਖਾਹੀ

ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚਲੇ ਗਏ। ਜਾਣ ਲੰਗਿਆਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕੁਝ
ਇਹੋ ਜਹੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਸਨ :-

ਮੈਂ ਇਸੇ ਦੇਹ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਾਪਸ ਆਵਾਂਗਾ । ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ
ਪਰਮ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦਾ ਮੈਂ ਕਿਤਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ । ਸੁਰਜ ਭਾਵੇਂ ਲਹਿੰਦੇ ਵਲੋਂ ਚੜ੍ਹਨ ਲਗ
ਪਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਨ ਆਵਾਂ । ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪੈਨੂੰ
ਮਰ ਗਿਆ ਅਖਲਗੋ ਪਰ ਤੁਸਾਂ ਟਿਤ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ, ਧਿੰਤਿਆਇ

ਅੰਤਰਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਜਾਲਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸਾਂ ਗੁਪਤ ਖੇਡ ਬਹੁਤ ਦੇਰ
ਤਕ ਖੇਡਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰ ਦੀ ਝੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲ
ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਦੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਅਪਣੇ ਛੋਟੇ ਵੀਰ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਬੋਲੇ ਤੁਮ ਪੀਛੇ ਸਭ ਕਾਰਾ ਟੀਹਾਂ ਰਾਖੇ ਭਲੀ ਪਕਾਰਾ ।
ਕਰੀਓ ਭਜਨ ਕਰਾਵੇ ਮੋਰਨ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰੁ ਕੇਉ ਠੋਰਨ ।
ਸਾਰ ਸੰਮਾਲ ਰਖੋ ਸਭ ਸੰਗਤ ।

ਇਤ ਦਰ ਦੀ ਹੋਵੇ ਲਖ ਪੰਗਤ ।

ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਲ ਲਗਿਆਂ ਹੀ ਪੰਥ
ਦੀ ਜਿਮੇਵਾਰੀ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਵਾਰ ਹੋਰ
ਰੰਗਨ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸੰਤ ਦਰਬਾਰਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਵਿਚ
ਵੀ ਲਿਖ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਅਜ ਤੋਂ ਭਾਈ ਬੁਧਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ

ਹਰੀਸਿੰਘ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਰਖਣਗੇ ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਰਤਾ ਮੰਨਣਾ । ਮੇਰੇ ਧੱਕੇ ਨੂੰ ਇਹ
ਬਖਸ਼ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ

ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ

ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਿਰਕਾਰਿਆ ਬਖਸ਼ਣ ਕਿਰਪਾਧਾਰ ।

ਉਹ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿਰਕਾਰ ਦੇਣ ਕੋਈ ਨ ਬਖਸ਼ਣਗਾ ।

ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਜੀ ਅਥਵਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ "ਸੰਤ ਇੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਚੱਕਰਵਰਤੀ"
ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਭਾਵੇਂ ਅਸਹਿ ਸੀ ਪਰ ਹੁਕਮ ਅਗੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖੀ ਰੂਪ ਫਲਵਾੜੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਰਖਿਆ । ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਜਾਇਜ਼
ਅਤੇ ਕਮੀਨੇ ਸਲੂਕ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ । ਅਪਣੇ ਲਾਡਲੇ ਸਿਖਾਂ ਉਤੇ

ਕਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਹਿਸਿਆਨਾ ਜਲਮ ਹੀਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ
ਸਬਰ ਅਤੇ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਸਾਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਲੰਗਰ
ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ

ਸੰਮਤ ਬਿਕਰਮੀ ੧੯੪੬ (ਸੰਨ 18੧੦) ਚੇਤ ਵਧੀ ਤੀਜ ਮੈਤਵਾਰ ਦਾ ਉਹ
ਸੁਭਾਗਾ ਦਿਹਾੜਾ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਭਵਿੱਸ ਬਚਨ

“ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਵਡੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ”

ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਵਿਖੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਭਾਵ ਹੋਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਵਨ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ
ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਹਰ ਵਕਤ ਗਮਗੀਨ ਰਹਿਣ
ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ

“ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਬੜੇ ਪਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਏ।

ਘਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਇਆ ਏ। ਬੜੇ ਪਰਤਾਪ

ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਛਤੁ ਛਾਇਆ ਸੰਗਤ

ਨੂੰ ਬੜੇ ਸੁਖ ਹੋਣਗੇ।”

ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ,

ਜੀਵਨ ਕੌਰ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨਿਗਲ ਹੋਈ।

ਪੰਡਤ ਆਏ ਵੱਡੇ, ਜਨਮ ਪੱਤਰੀ ਨੇ,

ਕਹਿਣ “ਮਾਤਾ ਜੀ” ਗਲ ਕਮਾਲ ਹੋਈ।

ਜਨਮ-ਸਮਾਂ, ਨਛੱਤਰ ਗਹਿ ਦਸਦੇ ਨੇ,

ਰੱਬੀ ਜੋਤ ਘਰ ਤੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਹੋਈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਮੰਨੇਗੀ ਨਿਵਲਗੇ ਛੱਤ ਧਾਰੀ,

ਸੰਗਤ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਮਾਲਾ ਮਾਲੀ ਹੋਈ।

ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ ਏ ਰਾਮ ਤੇ ਸਾਮ ਸਾਨੇ

“ਵਡ ਪਰਤਾਪੀ” ਕਹਿ ਨਾਮ ਬੁਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ,

ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕ ਰਹੇ ਹਾਂ।

(ਸੰਤ ਭੋਜਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੰਵਲ)

ਸੰਤ ਮਹਿੰਦਰਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰੀਤ ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ

ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਚੇਤਰ ਸੁਦੀ ਤਿੰਨ, ਬਿਕਰਮੀ ਉੱਨੀ ਸੌ ਸੰਤਾਲੀ ਸੀ ।

ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਜੀਵਨਮਾਂ ਦੀ ਕੁਖੋਂ, ਦੀਨਦੁਨੀ ਦਾ ਵਾਲੀ ਸੀ ।

ਫਾਂਕਾ ਮਸਤੀ ਰੰਗ ਲੈ ਆਈ, ਦਿਨ ਵਡਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਸੀ ।

ਵਾਂਗ ਚੰਦਰਮਾ ਦਿੱਸੇ ਸੁਹਣੇ, ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟਿਕ ਬਾਲਾ ਸੀ ।

ਮਿੱਠੀ ਏਸ ਸੁਲੈਤ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ, ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ।

ਕਰ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਦਿੱਤੀ ਸਭ ਨੇ ਆਨੁ ਵਧਾਈ ।

ਸੁਣ ਲੋ ਸਾਰੇ ਮਾਈ ਭਾਈ, ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ।

ਮਹਿਮਾ ਉਸਦੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿਕ ਝਾਤ ਦਿਖਾਈ ।

ਭੈਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ, ਗੁਰੂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਲਈ ਵਧਾਈ ।

ਜੀਵਨ ਮਾਤ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦਿੱਤਾ, ਜਗ ਵਿਚ ਹੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਸਵਾਈ ।

ਹਮਕ ਪਏ ਨੇ ਚੰਨ ਤੇ ਤਾਰੇ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਮਿਲ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ।

ਮੋਰਾਂ ਨੇ ਰਲ ਪੈਲਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਟਿੰਦਰ ਨੇ ਸੀ ਛਹਿਬਰ ਨਾਈ ।

ਪੂਰਾ ਹੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲਾ ਸਭ ਜੀ ਨੇ ਮਸਤਕ ਦੇਖ ਲੀਆ ।

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਮ ਦੀਆ ।

ਸੁਣ ਲੋ ਸਾਰੇ ਮਾਈ ਭਾਈ, ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ।

ਮਹਿਮਾ ਉਸਦੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਟਿਕ ਝਾਤ ਦਿਖਾਈ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸੁਭ ਆਗਮਨ

ਸਮੇਂ ਜੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ਸਨ ਉਹ ਟਿਕ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ

ਪਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕ ਭਵਿੱਖ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ

ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ

(ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ) ਹੋਣਗੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਦੇਹ ਦਾ ਚਿਹਨ ਜੇਠ ਸੁਦੀ

ਦਸਵੀ ਸੰਮਤ ੧੯੬੩ (17 ਮਈ ਸੰਨ 1906) ਨੂੰ ਕੀਤਾ । ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਨਮਿਤ

ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਨਿਮਾਨੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਏ ਗਏ । ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਪਿਛੇ ਆਪ

ਦੇ ਹਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ ਤੇ

ਸੰਸਥਿਤ ਹੋਏ

ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਗੱਦੀ ਦੇ ਕੇ ਸਰ ਯੰਤ ਦੇ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਏ ।

ਬੈਠ ਗਏ ਪਰਤਾਪ ਹਰੀ ਜੀ, ਸੰਗਤ ਦੇ ਵਿਚ ਆਸਣ ਨਾਏ ।

ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਣਾ ਪਿਆਰ ਮੁਖੜ, ਵੇਖਕੇ ਹੰਦ ਪਿਆ ਸੁਹਮਾਏ ।

ਤੇਜ ਅਗੇ ਨ ਨਜ਼ਰ ਖੜੋਏ, ਝਾਨ ਨ ਉਸਦੀ ਝਲੀ ਜਾਏ ।

ਸੁਣ ਲੈ ਸਾਰੇ ਮਾਈ ਭਾਈ ਅਟੱਲ ਪੁਤਾਪਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ।

ਮਹਿਮਾ ਉਸਦੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਝਾਤ ਦਿਖਾਣੀ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪੁਰਾ ਤਾਣ ਨਾ ਕੇ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ । ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ

ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨ ਮਿਲ ਵਹਤਲ ਜਾਰੀ ਰਖਦਿਆਂ

ਹੋਇਆਂ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸਹੀ ਮਹਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੜਨ

ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰੈਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ । ਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣ ਉਪ੍ਰੰਤ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੰਮ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ।

ਜਿਲਾ ਮਿਰਸਾ ਦੀ ਬੰਜਰ ਅਥਵਾ ਬੇਆਬਾਦ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਸਵਰਗਨੁਮਾ ਧਰਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ । ਗਾਂਧੀ ਰੀਤ 'ਹਿਤ ਜੋ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ

ਭੇਟਿਆ ਉਸਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ । ਅਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਖੰਡ ਅਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਰਸਮਾਂ

ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ । ਜੰਡਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਕਈ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚਾਂ ਤੋਂ

ਬਚਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮੇਲਿਆਂ

ਵਿਚ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ।

ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਆਪ ਇੰਨੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਈ ਵਡੀਆਂ ਵਡੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਮਿਲਾਪ

ਕਾਨਫਰੰਸ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਹਾਇ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਦਿ

ਭੰਗਾਂ ਦੀ ਨਸਲ ਸੁਧਾਰ ਵਿਚ ਆਪ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਮੁਖੀ ਸਨ

ਰਾਹ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਆਪ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਨ । ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਈ ਸੰਗੀਤ

ਸਮੇਲਨ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਧਾਏ ।

ਫਰਾਖ ਦਿਲ ਆਪ ਇੰਨੇ ਸਨ ਕਿ ਦਰ ਆਏ ਹਰ ਸਵਾਲੀ ਦੀ, ਚਾਹੇ

ਚੋਹ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਚਾਹੇ ਚੋਹ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ

ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ, ਮੁਨਾਸਬ ਆਰਥਕ, ਸਾਰਥਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਯ

ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨ ਕਰਦੇ ।

ਰਾਜਮਹਿ ਰਾਜ

ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ

ਵਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਨਿਆਰੇ
ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਉਠਾਈ, ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਓਜਿਆਰੇ

(ਸ੍ਰ: ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਛੀ)

ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਹੀ ਭੈਣੀਂ ਸਾਹਿਬੋਂ,
ਘੱਟ ਗਈਆਂ ਸਖਤਾਈਆਂ।
ਜੁਲਮ ਕਰੇਂਦੇ ਹਾਕਮ ਨੇ ਵੀ,
ਧਾਰ ਲਈਆਂ ਨਰਮਾਈਆਂ।
ਬਚਪਨ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾਲ ਹਾਣੀਆਂ,
ਚੋਜੀ ਸਮੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।...

ਅੱਖੜ ਪਸ਼ੂਆਂ, ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ,
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੁਚਕਾਰੇਂ।
ਮਾਰ ਪਲਾਕੀ ਕਰੇਂ ਸਵਾਰੀ,
ਬਲ ਤੋਂ ਮੂਲ ਨਾ ਹਾਰੇਂ।
ਮਾਰ ਖੋਰੇ ਵੀ ਥਾਪੀ ਦੇ ਕੇ,
ਬੰਦਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੰਵਾਰੇ।...

ਗਊਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੋਹ ਅਣਖਾ,
ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਨ।
ਕਿੰਨੀ ਖਿੱਚ ਮੁਹੱਬਤ ਵਾਲੀ,
ਤੁੱਝ ਬਿਨ ਮੂਲ ਨਾ ਮਾਰਨ।
ਸੋਹਣੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਪਾਲ ਪਾਲ ਕੇ,
ਕੀਤੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ।...

ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਦੀਆਂ ਚੁੰਮੇਵਾਰੀਆਂ,
ਡੱਟ ਕੇ ਖੂਬ ਨਿਭਾਈਆਂ।
ਕਰੀ ਤਪੱਸਿਆ ਸਿਦਕੀ ਵਾਂਗੂੰ,
ਝੱਲੀਆਂ ਸਭ ਕਠਨਾਈਆਂ।
ਐਪਰ ਨਿੱਡਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰੇ,
ਸ਼ਰਨ ਪਏ ਆ ਸਾਰੇ।...

'ਪੰਡਤ' ਵਰਗੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ,
ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਸਜਾਇਆ।
ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ,
ਸੋਹਣਾ ਵੱਲ ਸਮਝਾਇਆ।
ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਇਸ 'ਮਾਰਤੰਡ' ਤੋਂ,
ਨਾਵੂ ਖਾਂ ਵੀ ਹਾਰੇ।...

ਹਵਨ, ਵਰਨੀਆਂ, ਸੁੱਚ ਸੋਧ ਦਾ,
ਵੱਗਦਾ ਜੋ ਪਰਵਾਹ ਹੈ।
ਭਜਨ, ਬੰਦਗੀ, ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ,
ਰੱਬੀ ਵੇਗ ਉਮਾਹ ਹੈ।
ਏਸ ਭਿਆਨਕ ਜੁੱਗ ਦੇ ਅੰਦਰ,
ਸਤਿਜੁਗ ਜਿਹੇ ਨਿਜ਼ਾਰੇ।...

ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨ,
ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ।
ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠੇ,
ਨਿਰਣੇ ਕਰ ਦਿਖਲਾਏ।
ਖੰਡਨ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡੋ,
ਮੰਡਨ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰੇ।...

ਸੰਨ ਸੰਤਾਲੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਅੱਗ 'ਚ,
ਦਿੱਤਾ ਘਰ ਘਰ ਹੋਕਾ।
ਆਪਣਾ ਆਪ ਬਚਾ ਕੇ ਦੇਧਰ,
ਆ ਜਾਵੋ ਵੇ ਲੋਕਾ।
ਸੱਚ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿਹਾ ਉਜੱਗਰ,
ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਉਭਾਰੇ।...

ਬੰਜਰ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ,
ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਾਈ।
ਵੱਡਾ ਇਹ ਉਪਕਾਰ ਕਮਾਇਆ,
ਐਲੋਕਾਰ—ਸੱਚਾਈ।
ਕਰੀ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ,
ਬਣੇ ਅਮੀਰ ਵਿਚਾਰੇ।...

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਨ,
ਅਸਲੋਂ ਆਪ ਸ਼ੈਦਾਈ।
ਇਸ ਬੋਲੀ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਡੱਟ ਕੇ,
ਜਿੰਦੜੀ ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ।
'ਸਤਿਜੁਗ' ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਬੋਲੀ ਨੇ,
ਐਖੇ ਸਮੇਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ।...

ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਣ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ,
ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ।
ਗੁਰ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਹੁੰਮਹੁੰਮਾ ਕੇ,
ਇਸ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਲਾਇਆ।
ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਬਿਨਾ ਗ਼ਰਜ਼
ਸੱਭੇ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰੇ।...

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਤੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ,
ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਰਨ ਬੁਝੋਰੀ।
ਇਹ ਸਨ ਦਿਲ ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ
ਵੱਡੀ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ।
ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵਿਚ
ਕੌਣ ਧਰੇ ਅੰਗਿਆਰੇ?...

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਸਦਾ ਵਰਤੇ ਲੰਗਰ
ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਲੰਗਰ ਦਾ ਮੁਢ ਭਾਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਕਠਨਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਰੀ
ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਿਹੜੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ
ਇਸ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਉਹ ਬੇਮਾਸ਼ੁਰ ਹੈ। ਇਥੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ
ਕਿਸੇ ਜਾਤ ਦਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਵਕਤ ਭਾਵੇਂ ਦੁਪਹਿਰ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਘੱਧੀ ਗਤ ਹੋਵੇ ਪਰਸਾਦਾ ਰਜਵਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਨ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ
ਹੋਵੇ ਫਸਲਾਂ ਬਰਸਾਤ ਨਾਲ ਜਾਂ ਹੜਾਂ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਚਿਫੀ ਉਜੀਆਂ
ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ ਪਰਸਾਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਰਜਵਾਂ ਮਫਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਬਲਨ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਏਸ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਕੀਕਾਲ
ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਏਸ ਲੰਗਰ ਨੇ ਕਾਲ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਲੰਗਰ
ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਵੀ ਚਲਾਇਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਵਖਾਵੇ,
ਮੋਢਰੀ ਜਾਂ ਵਡਿਆਈ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਨਿਰੋਲ
ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਸਦਕਾ।

ਮਾਨਸਿਕ ਸਾਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਸਤੇ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨਾਮ ਬਾਲੀ ਦਾ ਵੀ ਲੰਗਰ ਚਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਜਨ ਦੀਆਂ
ਦੋ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਨੀਆਂ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੧੯੯੦ (ਸੰਨ ੧੯੩੩)
ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਬਿਕਰਮੀ ਸੰਮਤ ੨੦੦੪ (ਸੰਨ ੧੯੪੭) ਵਿਚ
ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਈ ਜਪ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਕਦੀ ਨਾਮ ਅਥਵਾ ਭਜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਰਚਦਿੰਦੇ, ਕਦੀ ਚੌਪਈ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ
ਕਦੀ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ, ਕਦੀ ਭਗਉਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲਾਂ ਦਾ
ਅਤੇ ਕਦੀ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦਾ। ਪਰਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ
ਵੀ ਕਈ ਲਖ ਸ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ
ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਸਿਹਤਾ ਘਰ ਘਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਲੀ
ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕਹਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

**ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਸੁਰ ਸੋਧ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਾਲੀ
ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਦਿਤਾ ਚਲਾਇ**

ਮਹਾਂ ਨੂਰ, ਸਚਬ ਸਕਤੀਮਾਨ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਚ ਖੰਡ ਜਾਲਾ ਗ੍ਰੰਥ
 ਤਾਂ ਕੁਤਬਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣੇ ਉੱਤਾਧਿਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਸਣਾ
 ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਵੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ
 ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 20 ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ 2096 (8 ਮਈ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵੰਤ ਨਗਰ, ਘੱਘਰ
 ਨਾਲੀ ਤੇ ਸਾਫ ਹੁੰਦੇ ਖਾਲ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਟਿਕਾਉਣਾ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ :-

ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਆਵਾਂ ਜਾਂ ਕਦੇ ਨ ਆਵਾਂ।
 ਹੁਣ ਤੋਂ ਏਥੇ ਵੱਡੇ ਕਾਕੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਸ
 ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹ ਰਹੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਬਣ ਕੇ
 ਰਖਣੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਉਹਦੇ ਆਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਣਾ
 ਉਹ ਬੇਸ਼ਕ ਬਿਸਤਰਾ ਗੋਲ ਕਰ ਲਏ ਸਾਡੀ
 ਉਸਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਵੱਡੇ
 ਕਾਕੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋਣੇ ਹਨ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਾਬਵਿਚ ਥੈਲਿਆਂ ਸ੍ਰ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਜੀ
 ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿਹੋ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ਵਲੋਂ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 ਪੰਥ ਨੂੰ ਅਜੇ ਆਪ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰਦਿੱਤਾ

“ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ
 ਪੰਥ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਜੋਗ ਸਮਰੱਥ ਹੈ”

ਮੀਡੀ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ

ਸੰਤਿਦੀਪਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੋ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਜੀ। ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਸਾਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦੇਵੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇੱਕ-
ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰ-ਹਜ਼ਾਰ ਹੀ ਹੋਣ " ਪਰ "

ਅੰਤ੍ਰਿਜਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫੁਰਮਾਇਆ " ਅਸਾਂ ਗੱਲ ਸਮਝ

ਨਈ ਹੈ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ

ਨਗਰ ਤੇ ਤੁਰਨ ਸਮੇਂ ਹੀ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ "

ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਜਦੋਂ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਢਿੱਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਬੀਰਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਢਾਮਨਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ
ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਬੁਲਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਪਈ ਚੌਂਕੀ ਉੱਤੇ ਬਹਾ ਕੇ
ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ " ਕਾਕਾ, ਤੁਸਾਂ ਪਾਠ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਜੀ

ਦੇ ਨੀਮੰਤ ਅਰੰਭੇ, ਜਰੂਰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਠੀਆਂ
ਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਵੀ ਵਿਕ ਜਾਣ। ਗਊ ਮੱਝ ਘੋੜੇ

ਪੁੱਜਦੇ ਰੱਖਣੇ ਤੇ ਵੱਡਾ ਭਾਰਾ ਹੋਸਲਾ ਕਰਕੇ

ਗਹਿਣਾ ਤਹਾਡੇ ਤੇ ਬੜੇ ਭਾਰ ਹਨ। "

ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਡੋਲਦੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕੇ ਵੈਰਾਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਆਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਛੋਟੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ

ਕਾਕੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਉਸਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਬੜੀਆਂ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੈਣੀਆਂ ਹਨ

ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ
 ਪਿਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਨ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ
 ਠਾਜਾਇਜ਼ ਤੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਸਰਸਾ ਦੇ ਕੋਲ ਖਰੀਦੀ ਹੋਈ ਜਮੀਨ ਦੀ
 ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕਈ ਸੁਭਾਵਥੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਨੀਤਕ ਆਗੂਆਂ
 ਦੇ ਉਕਸਾਉਣ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਠਵਾਈ ਵਾਸਤੇ 28
 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1੯੫੯ (24-8-1959) ਨੂੰ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕਚਹਿਰੀ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ
 ਸੰਮਤ ਆ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਉੱਠ ਅਤੇ ਬਿਸਵਤੱਖਰੀ
 ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੇ ਧੜੇ ਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਬਾਜ਼ੀ ਚਲਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ
 ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ। ਆਪ ਜੀ ਅਪਣੇ ਪੁਣ ਖਾਤਰ ਅਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ
 ਕਚਹਿਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਕ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2੧-22 ਅਗਸਤ ਸੰਨ 1੯੫੯
 (੫-੬ ਭਾਦਰੋਂ ਸੰਮਤ 2੦੧੬) ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਰਾਤ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ੧2 ਵਜੇ
 ਜੋਤੀ ਜੋਤਸਮਾ ਗਏ।

22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਸਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਦਿਆਂ
 ਸਾਰ ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਿਖ ਅਥਵਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਨ ਸਭ ਥਾਈਂ ਸੋਗ ਸਫਾਂ
 ਵਿਛ ਗਈਆਂ

ਦਿਲ ਰੋਂਦਾ ਤੇ ਅਖਾਂ ਰੋਵਨ ਹੰਝ ਰੇ ਰੇ ਵਗਦੇ ।

ਪਿਆਰ ਰੋਵੇ ਤੇ ਯਾਦਾਂ ਚਿਲਕੇਲ ਜਿਉਂ ਅੰਗਿਆਰੇ ਅੱਗ ਦੇ ।

ਗਗਨ ਪਤਾਲ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਡੁਲ ਡੁਲ ਪੈਂਦੇ ਸਾਰੇ ।

ਬਿਧਰ ਗਿਰਿ ਪੀਐ ਗੋਦਿਆਂ ਛੱਡਕੇ, ਨੈਲੇ ਫਿਰਨ ਪਏ ਲਭਦੇ ।

(ਸੰਤ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਛਿਲੇ)

ਮਹੀਨਾ ਭਾਦਰੋਂ ਦਾ ਸੀ ਆਇਆ, ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਜੱਗ ਰਚਾਇਆ ।

‘ਸਤਿਨਾਮ’ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼, ਪਰੀਚਾ ਘਰ ਘਰ ਦੇਸ਼ ਬਦੇਸ਼ ।

ਸਾਰੇ ਰਲ ਮਿਲ ਏਥੇ ਆਵੇ, ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਮਨਾਵੇ ।

ਟਰ ਪਏ ਕਈ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਸਨ, ਮਾਥੈ ਧੜਿ ਲਗੇ ਹਰਿ ਚਰਨਨ ।

ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਤੋਂ ਗਈ ਹੋਰ ਜਿਸ ਅੰਗੋ ਨ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੋਰ ।

ਪੰਜ ਛੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਮੁਕ ਗਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪਰਭਤ ।

(ਸੰਤ ਦਿਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਨਚੰਦਾ)

ਅੱਜ ਤੇਰੀ ਜੁਦਾਈ ਦੇ ਤੀਰ ਖਾਕੇ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਮਨੁਖ ਵੀ ਰੇ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਤੇਰੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਸੇਵਕਾਂ ਨੇ ਜਿਹ ਤੇ ਮਾਲੇ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਰੇ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਜੀਵਨ ਤੇਰਾ ਆਦਰਸ਼ ਸੀ ਅਜ ਤਾਹੀਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਥੋਂ ਬੇਮੁਖ ਵੀ ਰੇ ਰਹੇ ਨੇ ।

ਬਚੇ ਬੁਢੇ ਨਰ ਨਾਰ ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਤੇ ਰੁਖ ਵੀ ਰੇ ਰਹੇ ਨੇ ।

(ਸ੍ਰ: ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਜਿਜ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਕਵਿਛੇਤ੍ਰੇ ਦਾ

ਗਮ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਰ ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੀਸੀ ਪਰਫਿਰ ਵੀ ਸੁਕਰਹੈਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਪਣੇ

ਪਰਚਿਪਕਾਰੀ ਸੁਭਾਓ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਪਕਾਰਕਰਕੇ

ਮਾਸਟਰ ਅਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਚੀਮਾਂ ਦੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਏ ਸਨ

ਏਸਦੇਹਨੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਲਭਣਾ ਨਹੀਂ

ਤੜਪ ਤੜਪ ਨਾ ਜਾਨ ਗੁਆ ਨੈਣ

ਜਿਨੂੰ ਮੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ

ਚੀਮੇ ਦਰਸ ਜਗਜੀਤ ਦਾਪਾ ਨੈਣ

ਏਧਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਰ ਛਡਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚ ਜਗਮਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਜੋਤ ਤਤਛਿਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਈ

ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ, ਕੀਤਾ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
ਡੇਰੇ ਰਹੇ ਹੁਕਮ ਏਹਦਾ ਮੰਨਣਾ ਜਿਸ, ਕਿਹਾ ਭਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਨਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
ਨੈਨਿਧੀਆ ਤੇ ਮਾਨਕਸਿੰਧੀਆਂ ਦਾ, ਦਿਤਾ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਸੀਥਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।
ਵਾਲੀ ਪੰਥ ਦਾ ਤੇ ਜਿਮੇਵਾਰ ਘਰਦਾ, ਸਭਨਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸੁਖ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਘੋਂਦੀ ਭਾਵੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਲਖ ਸਕਿਆ, ਸਮਝੀ ਰਮਜ ਅਸਾਂ ਧਰਮ ਧਜਦੀ ਨਹੀਂ ।

ਰੱਖੀ ਜੋਤ ਪਰਵਾਨ ਜਗਜੀਤ ਗੁਰਵਿਚ, ਜੋਤ ਬਦਲਦੀ ਏ ਜੋਤ ਬੁੰਝਦੀ ਨਹੀਂ ।

(ਸੰਤ ਹਰਭਜਨਸਿੰਘ ਜੀ ਪਰਵਾਨ)

ਜਿਹੜੀ ਗੀਤ ਗੁਹਿਆਈ ਦੀ ਤੁਰੀ ਆਈ, ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਸੰਭਾਲੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਹੋਮ-ਜੱਗ ਪੁਜਾ, ਪਾਠ ਵਰਨੀਆਂ ਤੇ ਜੀਪਿਆ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਸਮਾਂ ਠੀਕ, ਡਿੱਠਾ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸਮਾਂ ਓਸੇ ਵਕਤ ਸਾਰੀ ਲੋੜ ਭਾਂਪ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਜੁਮੇਵਾਰੀਆ ਭਾਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲਈ, ਵੱਡੇ ਪੁੱਤ ਨੂੰ ਥਾਪਿਆ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ।

ਨਰ ਬਖਸ਼ਦਿੱਤ, ਆਪਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਗੀਸ ਕਰ ਸਕੇ ਵੇਰੀ ਤੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ।

ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਪਰਤੱਖ ਸਬੂਤਦਿੱਤ, ਜੋਤੀ ਬਦਲਦੀਹੈ ਬੁੰਝਦੀ ਨਹੀਂ ।

(ਸ੍ਰੀ ਅਖਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਜਨ)

ਨਰੀ ਜੋਤ

NO. 24

DATE

ਜਿਵੇਂ ਬਲਿ ਘਾਵਨ ਮੈਂ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਜੋਤ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ 'ਚ ਸਮਾਈ ਆਨ

ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਅੰਗਦ, ਅਮਰ, ਰਾਮ ਦਾਸ ਆਦਿ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜੋਤ ਰੁਸਨਾਈ ਆਨ

ਫਿਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਬਾਲਕ ਚੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਿ
ਜੋਤ ਗੁਰੂ ਰਾਮਸਿੰਘ ਵਿਚ ਦਰਸਾਈ ਆਨ

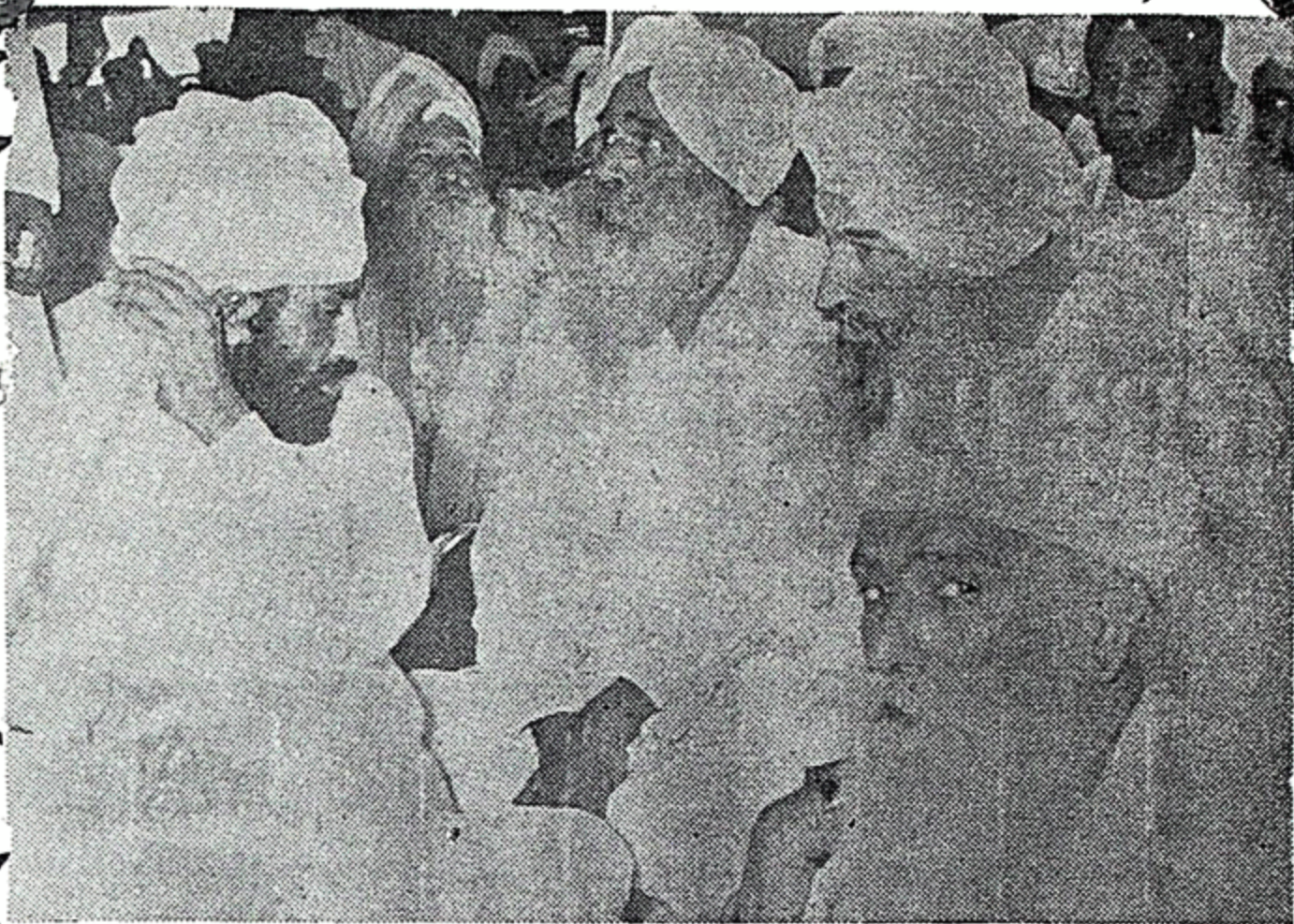
ਤਿਵੇਂ ਹਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲੀ ਜੋਤ ਨਰੀ
ਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਵਿਚ ਉਹੋ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਆਨ

(ਸੰਤ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਨਖਤਰਵੀ)

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਚ ਖੰਡ ਪਧਾਰ ਜਾਲ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ
ਜਿਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਬਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੇ ਵੀ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਦੁਖ ਮਨਾਇਆ । ਕਈ ਪ੍ਰੇਮੀ
ਤਾਂ ਉਸੇ ਵਕਤ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕੈਲੀ
ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਚਲ ਪਏ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਦੇਹ-ਸਮਕਾਰ 22 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ
ਦੇ ਛੇ ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ
ਰਾਹੀਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤ੍ਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੋਣਗੇ ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲੰਮਤ ਪਾਠਾਂ ਦੇ ਭੋਗ
24 ਭਾਦਰਵੇਂ ਸੰਮਤ 201੬ (10 ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ 1959) ਨੂੰ ਪਾਏ ਗਏ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ
ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ । ਦਸਤਾਰਾਂ ਤਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਵਲੋਂ ਪਤਿਸਟ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ
ਆਇਆਂ ਸਨ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਵਲੋਂ
ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਸਤਾਰ ਹੀ ਸੀਸ ਤੇ ਸਜਾਈ । ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ
ਚੁਕਣ ਤੋਂ ਬਾਦ, ਸਟੇਜ ਸੈਕਟਰੀ ਸੰਤ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਰਜ਼ ਕਰਨ
ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਸਣ ਉਤੇ ਹੀ ਖੜੇ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ
ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ " ਸ਼ੁਰੂ
" ਹੋਇਆ

NO
DATE

ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ 10 ਸਤੰਬਰ 1959

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਤੇ ਪੰਥ ਵਲੋਂ ਭੇਟਾ ਕੀਤੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾਲ ਹਨ ਸੰਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ (ਬਿਆਸ), ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਦਿਲੀ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ।

ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦਰਬਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ

ਸਜਣ ਮੈਰਾ ਚਾਈਆ ਹਰ ਕਰੀ ਦਾਮਿਤੁ ।

ਹਰੇ ਜਾਣਨਿ ਆਪਣਾ ਕਰੀ ਨ ਠਾਹੇਚਿਤੁ ।

ਅਸੀਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸਿਰਫ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਭੋਗ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਅਣਗਿਣਤ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਭੁਲੇਖਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਤਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਪੂਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਧਾਰਮਕ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜਸੀ ਲੀਡਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਲੀਡਰ ਵੀ ਆਏ ਸਨ। ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ, ਰਾਜੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਜ਼ੀਰ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਣਗਿਣਤ ਉਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਸੁਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਭ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਭ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਉਪਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਅਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਾਂਙੂ ਅਗੇ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇਸ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ।

ਕੁਝ ਸੁਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਚਾਈਆਂ ਸੁਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਇਥੇ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ

ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸੁਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਉਦੋਂ ਲੋਕੀਂ ਏਨੀਆਂ ਮਤਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਹੋਏ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਪਰਭਾਵ ਕਰਕੇ ਏਨੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਹੋਣੇ। ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਦੇ ਅੰਗ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਜਤਨ ਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ।

ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਯਾਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਬਾ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਪੁਤ ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਡਟ ਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਡਟ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੋ।

ਉਸਸਮੇਂ ਦੇ ਸਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪਰਧਾਨ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬੜੇ ਨਾਜ਼ਕ
ਸਮੇਂ ਸਿਖ ਪੰਥ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਬਾਬਾ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ
ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਬਖਸ਼ੇ ਜਿਸ
ਨਾਲ ਮੁੜ ਉਹੋ ਬਰਕਤ ਕਾਇਮ ਰਹੇ

ਸ੍ਰ. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦਾ ਜਨਮ ਹੀ
ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ
ਜਿਸ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਆਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਉਹ ਹੋਰਥੇ ਕਿਤਲੇ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦਾ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਚਟਾਨ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਨਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਜਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਬਾ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੇਖਿਆ। ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਸੀ
“ ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੇਸ਼
ਤੇ ਉਠੇ ਖਤਰੇ ਲਈ, ਹਿੰਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤੁਸਾਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਹਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ
ਏਨੀ ਗੱਲ ਕਹਿਕੇ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ”

“ ਹਿੰਦ ਸਮਾਰਾ ” ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਾ ਜਗਤ ਨਰੈਣ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਜਿਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਾਲ ਦਾ ਦੁਖ ਹੈ
ਉਥੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਖ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਖ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਅਨੁਭਵ
ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨ ਸਖਸੀਅਤ ਸਨ

ਸ੍ਰ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇਵਾਲਾ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ
ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਰਚੇ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਮਾਨ
ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ
ਮਿਲਿਆ ਹੈ

**ਮੈਨੂੰ ਦੇਹਾਂ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਜੋਤ ਤੁਲਕ ਦੀ
ਨਜ਼ਰ ਪਈ ਹੈ**

ਕਾਮਰੇਡ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੋਸ਼ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਹ (ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ)
ਜ਼ੁਲਮ ਅਗੇ ਕਦੇ ਝੁਕੇ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ ਬਾਰੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਕਵੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ :- ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਗਮ ਤੇ ਏਨੀ ਠੋਸ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ। ਅਸੀਂ ਸੁਭਾਵਕ ਸੰਕੋਚ ਵਸ ਇਸ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਲਖ ਤੋਂ ਵਧ ਗਿਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਡੇਢ ਲਖ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਭੈਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ੪-੪ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਧੇਗੰਡੇ ਬਾਦ ਹੋਇ ਮਹਾਨ ਇਕੱਠ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਸੰਤ ਜਗਦੀਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ "ਵਰਿਮਾਮ" ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ :-

10 ਸਤੰਬਰ 1959 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੀ ਵਾਂਗ ਡੇਰ ਸੰਭਾਲਣ ਪਿਛੋਂ ਦਸਤਾਰ ਬੰਦੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਵਰਗ, ਹਰ ਖਿਸਮਤ ਦੇ ਧਾਰਮਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਅਨਗਣਿਤ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਕ ਮਹਾਨ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ

ਜੀਵਨ ਦੇ ਚੰਨ ਦਾ ਤਾਰਾ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ,
ਜੱਗ ਨੂੰ ਜਿਤਣ ਲਈ, ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ
ਮਾਤਾ ਭੂਪਿੰਦਰ ਜੀ ਦੇ ਨੈਣ ਦਾ ਨੂਰ ਵੇ
ਏਸ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਉਂਦਾ ਸਰੂਰ ਵੇ
ਸੰਗਤ 'ਚ ਸੋਭਾ ਪਾਵੇ, ਆਖੀ ਨ ਉਪਮਾ ਜਾਵੇ,
ਦੁਖੜੇ ਮੇਟਣ ਲਈ, ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਇਆ
(ਸੰਤ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ)

ਅਗਸਤ ਆਦਿ ਜੇ ਵਡੇ ਤਪਸਤੀ ਵਿਸੀ ਖੀਮੈ
ਬਿਅੰਤ, ਬਿਅੰਤ, ਬਿਅੰਤ ਕੇ ਕਰੰਤ ਪਾਠ ਪੇਖੀਮੈ

ਦਰਸਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰਦਾ ਏ

ਮਾਲਕ ਪਹਿਰੇ ਦਾ ਹੈ ਜਗਜੀਤ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਗੁਣ ਤਾਂ ਇਹੋ ਹੀ ਧਰਮ ਪਰਚਾਰਦਾ ਏ ।
ਦਾਤਾ ਸਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦਾ, ਵਿਗਾੜੇ ਕਾਜ ਵੀ ਇਹੋ ਸਵਾਰਦਾ ਏ ।

ਨਾਮ ਇਹਦਾ ਹੈ ਚਤਨ ਗੋਪਾਲ ਸਮਾਮੀ, ਕਾਮ ਧੈਨਾਂ ਇਹ ਲਖਾਂ ਹੀ ਚਾਰਦਾ ਏ ।
ਅਨਿਕ ਤੁਰੰਗ ਕੁਰੰਗ ਸੇ ਕਦਤ ਹੈ, ਇਹੋ ਪਉਨ ਕੇ ਗਉਨ ਨਿਵਾਰਦਾ ਏ ।
ਪਿਤਾ ਜਿਹਾ ਪਰਵਾਨ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ, ਰਾਹ ਧਰਮ ਦਾ ਇਹੋ ਪਰਚਾਰਦਾ ਏ ।
ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮ ਲੈ ਕੇ ਨਾਲ ਆਇਆ, ਮੁਚ ਗੁਰੂ ਤੇ ਗਾਰਬ ਨਿਵਾਰਦਾ ਏ ।
ਅਟੱਲ ਅਥਾਹੁ ਅਤੇਲ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਇਹ, ਇਹ ਦਇਆ ਦੀ ਖੜਗ ਨੂੰ ਧਾਰਦਾ ਏ ।
ਤਖਤਿ ਵਾਉ ਨ ਡੋਲਦੀ ਵੇਖ ਲਿਆ, ਵਾਂਝ ਪਰਬਤ ਦੇ ਚਿੱਤ ਖਲਿਹਾਰਦਾ ਏ ।

ਭਲੇ ਭਲੇ ਕਰ ਮੰਨੀਅਨਿ ਤਕ ਨਏਨੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਬੁਰਿਆਂ ਦੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਦਾ ਏ ।
ਸੂਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਤ ਹੈ ਜੇਤੇ, ਵਾਂਝ ਜਨਨੀ ਦੇ ਚਿੱਤ ਨਾ ਧਾਰਦਾ ਏ ।
ਜੋ ਸਚ ਲਿਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੀਨ ਲਾਵੈ, ਸਦਾ ਆਪਣਾ ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰਦਾ ਏ ।
ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਾਰ ਸਮਾਲ ਸਕਾਂ, ਫਾਨੀ ਜੀਵ ਵਿਸਾਲ ਸੰਸਾਰਦਾ ਏ ।
ਰੁਪ ਅਤੇ ਅਨੂਪ ਜਗਜੀਤ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਕੇਵਲ ਗੁਰਮਤ ਹੀ ਜੋ ਧਾਰਦਾ ਏ ।
ਜਿਸ ਬਖਸੇ ਦਰਸਨ ਦਇਆ ਕਰ, ਮਲ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਟਾਰਦਾ ਏ ।
ਬੇਗ ਸੋਗ ਅੰਦੇਸੇ ਸਭ ਮੇਟ ਦੇਵੇ, ਇਹ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਦਾ ਏ ।
ਬੱਜਰ ਪਾਪ ਵੀ ਇਹ ਬਖਸ ਦੇਵੇ, ਦਰਸਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰਦਾ ਏ ।

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੀ ਹੋ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ
 ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਲਈ ਅਪਣੀ ਪਾੜੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ (Divide & Rule) ਦੀ
 ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਂਦੇ
 ਰਹੇ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਂਦੇ ਰਹੇ, ਫਿਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ
 ਗੁੱਥ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਦੇਹਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।
 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਾਉਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਿਤਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
 ਜੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਨ ਹੋ ਜਾਣ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖ
 ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਚਾਲ ਚਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ
 ਵਡੇ ਵਡੇ ਨਾਮੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਗੀਰਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਪਣੇ ਪਿਠੁ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ।
 ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਸੁਭਚਿੰਤਕ
 ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹੰਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਪਰਚਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ
 ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ
 ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਿ ਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਬੁਰਤੂ ਖਾਨਿਆਂ ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਬੁਰਤੂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ
 ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਹਾਨੀ ਸਮਝੀ ਅਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀਆਂ
 ਤੇ ਲਟਕਾਇਆ, ਤੋਪਾਂ ਅਗੇ ਯਲਿਹਾਰ ਕੇ ਉਡਾਇਆ, ਕਾਲੇ ਪਾਲੀ ਭੋਜਿਆ
 ਅਤੇ ਕੁਈਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ
 ਬਿਨ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਅਤੇ ਬਿਨ ਮੁਕਦਮੇ ਚਲਾਏ ਪ੍ਰਦੇਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਖਣ
 ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਕੱਟਰ ਦੁਸ਼ਮਣ
 ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਤਾਹੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੂਕਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ
 ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਵਾਹ! ਸਮਾਂ ਕੈਸਾ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ (ਕੂਕਿਆਂ) ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਪਣਾ ਕੱਟਰ
 ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੇ
 ਗੁਰੂ (ਹਾਜ਼ਰਾ ਹਜ਼ੂਰ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਅਗੇ
 ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਵਸਦੇ
 ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਬਾਰਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ ਸਹਿਤ
 ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਰਜ਼ਾ ਕੀਤੀਆਂ

ਟਿੰਗਲੈਂਡਵਿਚ ਬਾਰਸ

(ਸੰਤ ਸੇਵਾਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾਦਾਰ)

ਸੋਕ ਪਿਆ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ , ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਬਾਰਸ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਸੀ ।
 ਜਮਮੇ ਸੁਕ ਗਏ , ਸੁਕ ਦਰਸਾ ਗਏ , ਹਰਿਆ ਬੂਟਾ ਨ ਦਿਸਦਾ ਕੋਈ ਹੈ ਸੀ ।
 ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਜਿਉਣਾ ਹੋਇਆ ਮੌਖਾ , ਕਰਤੇ ਬਿਨ ਨ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੈ ਸੀ ।
 ਚੁਕ ਚੁਕ ਬੂਥੀਆਂ ਉਤਾਂ ਨ ਵੇਖਦੇ ਨੇ , ਅਭਿਖੀ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦ ਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੀ ।
 ਆਖਣ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਦੇ ਦਾਤਿਆ ਜੀ , ਬਿਨ ਆਪ ਦੇ ਸਾਨੇ ਨਹੀਂ ਆਸ ਕੋਈ ।
 ਐਸਾ ਮੇਹਰਵਿਚ ਆਣ ਕੇ ਮੀਂਹ ਪਾ ਦੇ , ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਨ ਪਿਆਸ ਕੋਈ ।

ਗੋਰੇ ਗਿਰਜਿਆਂ ਵਿਚ , ਹਿੰਦ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ , ਮਸਲਮਾਨ ਮਸੀਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਸਿਖ ਹੋ ਕੱਠੇ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਵਿਚ , ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਇਕੋ ਆਸ ਹੈ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ , ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਗਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਉਤ੍ਰਾਂ ਮੰਗ ਕਰ ਕਈ ਪਹਾੜ ਚੜ੍ਹ ਕੇ , ਗੋਲੇ ਬੰਬ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚਲਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਨੱਚਣ ਕਈ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਨੰਗੇ ; ਆਖਣ ਅਸਾਂ ਦੀ ਪੱਤ ਬਰਾ ਰੱਬਾ ।
 ਗੋਤੇ ਖਾਂ ਵਦ ਗਰਮਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਸਾਰਾ , ਹੁਣ ਤੇ ਆਪ ਆ ਕੇ ਮੀਂਹ ਪਾ ਰੱਬਾ ।

ਐਸਾ ਪਿਆ ਕੁਰਲਾਹਟ ਟਿੰਗਲੈਂਡ ਅੰਦਰ , ਕਰਦੇ ਯਾਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ।
 ਆਖਣ ਦੇ ਪਾਲੀ ਸਭ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾ ਦੇ , ਹੁਣ ਤੇ ਦੁਰ ਕਰ ਦੇਸ਼ ਚੋ ਮਾਤਮਾਂ ਨੂੰ ।
 ਧਰਤ ਮਾਤ ਵੀ ਦੇਣ ਦੁਹਾਈ ਲਗੀ , ਆਖੇ ਠੰਡ ਪਾ ਦੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ।
 ਹੁਣ ਤੇ ਪੱਠ ਨ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਚੈਨ ਆਵੇ , ਨੈ ਕੇ ਨਾਲ ਆ ਛੇਤੀ ਬਰਸਾਤਮਾ ਨੂੰ ।
 ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਜੋ ਸਬਸ ਦਾਏ , ਓਸ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਸਭ ਦੀ ਹੁਕ ਪਹੁੰਚੀ ।
 ਜਦੋਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੇ ਦੌਰਾ , ਬੇਅੰਤ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਕੁਕ ਪਹੁੰਚੀ ।

ਏਅਰ ਟਿੰਡੀਆ ਤੇ ਹੋ ਅਸਵਾਰ ਸਤਿਗੁਰ , ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਜਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਰਬੋਂ ਭੁਲਿਆਂ ਤੇ ਰਹੋਂ ਭਟਕਿਆਂ ਨੂੰ , ਸਿੱਧਾ ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿਖਾ ਵੰਦੇ ਨੇ ।
 ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਸ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨ ਉੱਲ ਵਾਲੇ , ਓਥੋਂ ਚਰਣ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਜੀਅ ਦਾਨ ਦੇਂਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ , ਨਾਮ ਦਾਨ ਦਿਸਨਾਨ ਦਿਖਾਂ ਵਦੇ ਨੇ ।
 ਮਲਕ ਰਜਾ ਦੇ ਏਥੋਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਪਏ , ਟਿੰਗਲਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਚਰਣ ਪੈਣ ਦੇ ਲਈ ।
 ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ , ਅਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ ਅਗੋਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ।

ਦੂਜੇ ਬੰਨੇ ਕਈ ਈਸ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ , ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਲਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
 ਸੋਭਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਨਾ , ਪਏ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਕਲਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
 ਸਤਿਗੁਰ ਕੁਰਿਆਂ ਦੇ ਆ ਰਹੇ ਕਰਨ ਬਾਰਸ , ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਰੋਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ ।
 ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਈਸ਼ਾ ਕਰ , ਪਏ ਅਪਣਾ ਜਨਮ ਗਵਾ ਰਹੇ ਸਨ ।

ਸੁਣ ਕੇ ਦੋਖੀਆਂ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨ ਐਸਾ, ਸਾਇੰਸਦਾਨ ਵੀ ਮੋਚ ਦਰਤ ਰਹੇ ਨੇ
ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਸਤ ਆਉਂਦੀ, ਨਜ਼ਰ ਬਾਰਸ਼ ਦੇ ਫੰਗਨ ਆ ਰਹੇ ਨੇ
ਕਰ ਕਰ ਯਤਨ ਥਕੇ, ਬਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਖਾਤਰ, ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨ ਯਤਨ ਸਭ ਆ ਰਹੇ ਨੇ
ਸਾਡੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਵਿਚ ਨ ਫਰਕ ਕੋਈ, ਇਹ ਸਭ ਥੋਥੇ ਐਲਾਨ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਨੇ
ਆਖਰ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ ਸੀ ਸਾਇੰਸਦਾਨ, ਏਸ ਗਲ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਤਥਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਖੋਜ ਕੀਤਿਆਂ ਸਾਡਾ ਹਿਸਾਬ ਦੱਸੇ, ਬਾਰਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਐਸੇ ਆਸਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ

ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ, ਕਰੋ ਮਿਹਰ ਹੁਣ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਤਿਗੁਰ
ਦਗਾ ਦੋਖੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ, ਹੋਣਾ ਪਾ ਕੇ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਬਾਰਸ਼ ਹੋਈ ਨ ਤੇ ਹੋਈ ਨਿੰਦਿਆ ਏ, ਜੀਣਾ ਅਸਾਂ ਦਾ ਹੋਸੀ ਦੁਸਵਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਤਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਨ ਆਪ ਦੇ ਵਸ ਦਾਤਾ, ਕਰੋ ਮਿਹਰ ਹੋਵੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ
ਸੁਣ ਕੇ ਦੋਖੀਆਂ ਦੇ ਬੇਨਤੀ ਦਇਆ ਆਈ, ਪੰਡਤ ਜੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਵਦੇ ਨੇ
ਕਰੋ ਅਰਦਾਸ ਨਹੀਂ ਓਸ ਦੇ ਘਰ ਘਾਟਾ, ਜੱਲ ਥੱਲ ਕਰ ਹੁਤ ਵਗਾਵਦੇ ਨੇ

ਦੋੜੀ ਖਸੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸਭ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ, ਆ ਗਈ ਮੁਰਦਿਆਂ ਰੁਹਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਤੁਟ ਪਟ।
ਪਾਲੀ ਪੀਣ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਹੜੇ ਤਰਸਦੇ ਸੀ, ਸਣੇ ਕਪੜੀ ਲਗਾਏ ਨਾਲ ਤੁਟ ਪਟ।
ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਧਾਈ ਸਾਰੇ; ਲਗੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਕਰ ਮਨਾਣ ਤੁਟ ਪਟ।
“ਸੇਵਾਦਾਰ” ਸਭ ਤੁਝ ਫਦੇ ਦਰਸਨਾਂ ਨੂੰ, ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਏ ਨਰੋਬੀ ਰਵਾਨ ਤੁਟ ਪਟ।

ਹੋਣਾ ਪਾਇਆ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਚੋਡਿਓ ਨੇ

ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਏ

ਤਿੰਨੇ ਲੋਕ ਹਨ ਏਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ

ਹਰ ਕੋਈ ਏਸੇ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਏ

ਸੰਨ ੧੯੭੬ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਵਸੀ ਪਾਲੀ ਲਈ ਤਰਸਦੇ ਸਨ, ਅਪਣੇ ਅਪਣੇ
ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਰਦਾਸਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ
ਬਾਰਸ਼ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੁੱਕੇ ਸੜੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਿਆ ਕਰਦਿੱਤਾ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਗੁਰੂ ਜੁਕਤੀ ਮੰਨਣੀ ਪਈ

ਅਥਵਾ

**ਹੋ ਰਹੀ ਏ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ
ਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ**

ਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ

ਅਜ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚੋਂ ਉਠਣ ਅਗਣ ਭਬੁਕੇ ।
 ਇਸ ਅਗਨੀ ਨੇ ਕਈ ਮਾਸ਼ੁਮਾਂ ਨੂੰ ਕੋਹਿਆ ਘਰ ਫੁਕੇ ।
 ਸਹਿਮ ਤੇ ਨਫਰਤ ਦਹਿਸਤ ਗਰਦੀ ਪਸਰੀ ਚਾਰ ਚੁਵੇਰੇ ।
 ਵਾੜ-ਖੇਤ ਆਪੋ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਹੋਵਨ ਚੁਲਮ ਘਨੇਰੇ ।
 ਅਕਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਦੀ ਧੋਣ ਭਣੀਂਦੀ ।
 ਹੋਣੀ ਅਜ ਹਾਬੜ ਕੇ ਯਾਰੋ ਰਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪੀਂਦੀ ।
 ਧਰਮ ਧਰਤੀਆਂ ਦੂਸਤ ਹੋਈਆਂ ਧਰਮੀ ਬਣੇ ਅਧਰਮੀ ।
 ਛੱਡ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੱਭੇ ਫੜ ਲਈ ਇਕ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ।
 ਪੱਗ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਰਖਿਅਤ, ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਨੇ ਜਾਨਾਂ ।
 ਬਦ ਅਮਨੀ 'ਚੋਂ' ਅਮਨ ਭਾਲਦੇ ਹੋਇਆ ਲੋਕ ਕੁਦਾਨਾ ।
 ਉਹ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਦੇ ਨਾਂ ਹੋਇਆ ਲਹੂ ਸਰੋਵਰ ਰਲਿਆ ।
 ਇਚਤ ਮਾਨ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿਲ ਗਏ ਪਿਛਲਾ ਕਰਮ ਹੈ ਫਲਿਆ ।
 ਬਿਨ ਸੱਚੀ ਅਗਵਾਈ ਸਮਝੋ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਹੋਇਆ ।
 ਲਹੂ ਤੇ ਮਾਸ ਨੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਜਿਓਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਖੋਇਆ ।
 ਐਸੇ ਮਹਾ ਭਿਆਨਕ ਵੇਲੇ ਯਾਦ ਉਹ ਧਰਤੀ ਆਵੇ ।
 ਜਿਸ ਥਾਂ ਆ ਕੇ ਵੇਰੀ ਦੇ ਗਲ ਵੇਰੀ ਬਾਹਾਂ ਪਾਵੇ ।
 ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨੇ ਉਹ ਠੰਢੀਆਂ ਤਾਸੀਰਾਂ ।
 ਪੀਂਦਿਆਂ ਮਨੋ ਵਿਰੋਧਾਂ ਭਰੀਆਂ ਮਿਟ ਜਾਣ ਤਕਸੀਰਾਂ ।
 ਇਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤਾਈਂ ਇਕ ਨਜ਼ਰੇ ਜੋ ਭੱਕੇ ।
 ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਤਨ ਉਜਲ ਹੋਵਨ ਮਨਮਤ ਭੇਰਾ ਚੱਕੇ ।
 ਆਓ ਭਟਕ ਰਹੇ ਇਨਸਾਨੋਂ ਭੁੰਟੀ ਸਾਹਿਬ ਆਓ ।
 ਚਰਨੀਂ ਲਗ ਕੇ ਤਪਦੇ ਹਿਰਦੇ ਠੰਢੇ ਠਾਰ ਬਨਾਓ ।
 ਧੁੰਨੀ ਵਿਚ ਕਸਤੂਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਭਾਲੋ ।
 ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੋਗਾਲੋ ।
 ਅਮਨ ਦੇਕਤਾ ਦੀ ਮਾਲਾ ਵਿਚ ਯਾਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੋ ।
 ਭੁੰਟੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਠੇ ਹੋਵੇ ਮਨੋ ਕਦੂਰਤ ਲਾਹੋ ।
 ਨਫਰਤ ਨਾਲ ਨਾ ਨਫਰਤ ਮਿਟਦੀ ਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ।
 ਉਸ ਅੰਦਰ ਰੱਬ ਵੱਸਦੇ ਹਰ ਦਮ ਪਿਆਰ ਜਿੰਦੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦੇ ।
 ਅੱਗ ਲਗੇ ਤਾਂ ਨਸਿਆਂ ਭਜਿਆਂ ਭੜਕੇਗੀ ਨਾ ਬੁਝਣੀ ।
 ਇਸਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਵਾਂ ਵਿਚਿਤ ਕਦੇ ਨਾ ਸੁਝਣੀ ।
 ਭੁੰਟੀ ਸਾਹਿਬ ਅਮਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕੱਠੇ ਹੋ ਬਹੀਏ ।
 ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਅਗਨ ਬੁਝਾਈ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨੀਂ ਪਈਏ ।
 ਸੁਣ 'ਅਮਰੀਕ' ਭਟਕ ਨਾ ਐਵੇਂ ਨਾ ਕਰ ਜੱਕੋ ਤਕੇ ।
 ਗੁਰ ਜਗਜੀਤ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਾਹੀਂ ਦਰ ਦਰ ਖਾ ਨਾ ਪੱਕੇ ।

ਸ੍ਰ: ਅਮਰੀਕਸਿੰਘ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਲਾਂ

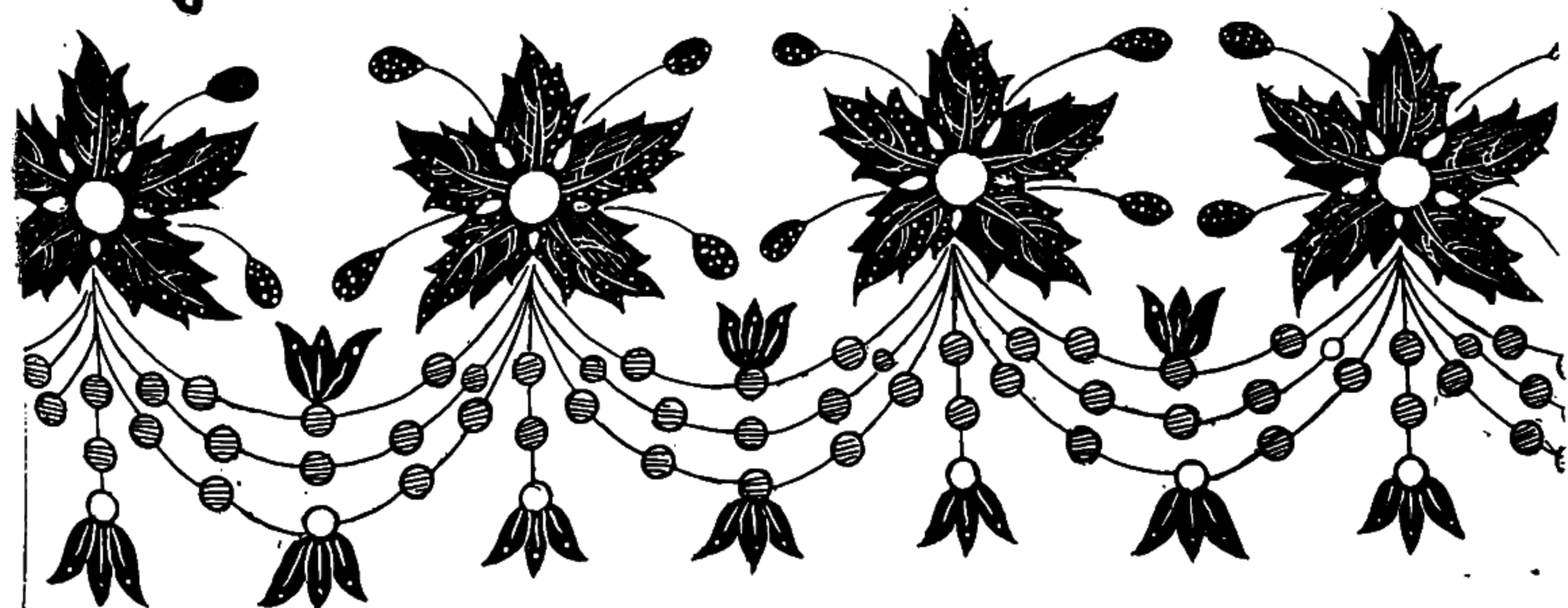
ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਦੇ

ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਦੇ ਚਰਿਤਰ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦੇ ਦਾਤੇ
ਕਲ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦਾ ਭਲਾ ਮੋਹਣ ਵਾਲੇ, ਬੇਅੰਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ
ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਸੰਮਤ ੨੦੧੬ (ਸੰਨ ੧੯੫੧) ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
ਹੁਣ ਤਕ ਜੋ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸੀਲ, ਵਿਹਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਣ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਦੇ
ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਪੰਥ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਇਕ ਕਾਇਮ ਕਲਪ ਮਵਸਥਾ
ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਰਖਦੇ ਹਨ

(ਸੰਤ ਆਤਮੀਸਿੰਘ ਜੀ
ਸਨ, ਖੜਵੀ)

ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਕਵੀ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏਨੇ ਸਾਰੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ,
ਮਹਿੰਮਾਂ ਅਤੇ ਅਨ-ਧਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਤਾਲ ਮੇਲ ਰਖਦਿਆਂ
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜੀਤਸਿੰਘ ਜੀ, ਅਨੰਦ ਦੀ ਗੰਗਾ ਵਹਾਂਦੇ,
ਬੱਚਿਆਂ, ਬਿਰਧਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਮਟਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰੀ ਖਭੇ ਜੋੜਿਆਂ
ਨੂੰ ਧਰਮ-ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਂਦੇ ਇਕ ਰਸ ਤਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਹੀ
ਆਰਾਮਦੇਹ ਮੋਟਰ ਥੱਲੇ ਹੋਵੇ, ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਚੱਲਣ ਕਰ
ਚਿਹਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕੋਮਲ ਕਾਇਮ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਿੱਥੇ ?

ਉਡੀਕਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਬਹ ਭੀੜਾਂ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਚਿਰਦਿਆਂ
ਨਾਲ ਆਖੀਆਂ ਚੁਕ ਚੁਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਵਲ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਚਿਰਦੇ ਸਮਰਾਟ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ

□ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਥੱਕੀ

ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਭੂਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਤਾਨ ਹਨ। ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਖੋਂ ਇਸ ਸਮੇਂ (ਜਨਮ 20 ਨਵੰਬਰ 1920) 64 ਸਾਲ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਖ ਜਗਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 39 ਸਾਲ ਆਪਜੀ ਨੇ ਸਿਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਿਦਕ, ਸੰਜਮ ਸਹਿਨਸੀਲਤਾ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਉਦਾਰਤਾ ਅਤੇ ਤਪਸਿਆ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਜੀਉ ਕੇ ਪਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮਿਰਤੂ ਸਮੇਂ (1959 ਈ.) ਡੇਢ ਲਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਰਜਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰਗਦੀ ਨੂੰ ਸਸ਼ੋਭਤ ਕੀਤਾ।

ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਖਾਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਭਰਮਣ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਜੀ ਨੇ ਇਕੋ ਗਲ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੀ ਮਨੁੱਖ-ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਹੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਈਸ਼ਵਰ ਸਿਮਰਨ ਜਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਆਚਰਣ ਦੀ ਸੁਧੀ ਅਤੇ ਸਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਜਨ ਸੇਵਾ ਅਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ "ਆਪ ਜਪੈ ਅਵਰਹੁ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ" ਅਪਨਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿਤੀ ਕਿ ਅਜ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿਤ ਹੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਮੁੱਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਪਜੀ ਦੇ ਕੰਠਾਸਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਿੱਤੇ ਦਿਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਆਪਦੀ ਜਿਹਥਾ ਤੇ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੰਭਾ ਤੇ ਉਸਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੋ ਵੇਲੇ ਜਗਿਆਸੂ ਅਤੇ ਆਪਦੇ ਪੇਰੋਕਾਰ ਆਪਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਿਵੇਂ ਸੰਗੀਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਭਾਨਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਆਪ ਪਰਮ ਗਿਆਤਾ ਹਨ। ਗਾਇਨ ਅਤੇ ਦਿਲਰੁਬਾ ਵਾਦਨ ਵਿਚ ਆਪਦੀ ਅਪਾਰ ਸਿਆਣਪ ਹੈ। ਸੁਰ ਅਤੇ ਤਾਲ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਇਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਇਕ ਚਕਰ ਵਿਚ 7, ਦੂਜੇ ਵਿਚ 9, ਤੀਜੇ ਵਿਚ 11 ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਵਿਚ 13 ਮਾਤਰਾਂ ਤਕ ਵੱਖਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਪਜੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਹ ਗਿਆਨ, ਸਮੇਤ ਸਵਾਈ, ਡਿਉਂਦੀ, ਪੌਣੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਤਿਹਾਈਆਂ ਦੇ, ਸਿਖ ਕਲਾਕਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਬੀਜਿਆ ਹੈ।

"ਅਲਪ ਅਹਾਰ, ਸੁਅਲਪ ਸੀ ਨਿੰਦਾ ਦਇਆ ਛਿਮਾਤਨ ਪ੍ਰੀਤਿ" ਅਤੀਤ ਸਾਧੂਆਂ ਵਾਲੀ ਸੁਭਾਵਕ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਸਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ "ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ ਨਿਰਾਲਮ" ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਲਖਾਂ ਸੇਵਕ, ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਸੇਵਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਠੇ ਪਹਿਰੇ ਸੁਆਗਤਾਂ, ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸਫਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪ ਚਿੱਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਤੋਂ ਉਪਰ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ।

ਜਿਸ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਧੀ ਰਾਹਨੁਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਨੂੰ ਆਪ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਝੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਸਤਰ ਤੋਂ ਉਠਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਉਪਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ

ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (1857 ਈ.) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਆਧਾਰ ਸੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਤਮਾਮ ਨੇਅਮਤਾ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ। ਡਾਕ ਤਾਰ, ਤਾਲੀਮ, ਕਚਹਿਰੀ, ਨੌਕਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੰਤਰ ਅਧੀਨ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਸਨ, ਸੋ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬਾਈਕਾਟ। ਸਾਦਾ ਸੁਧ ਭਾਰਤੀ ਵਸਤਰਾਂ ਤੇ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ। ਇਹੋ ਆਧਾਰ ਪਿਛੋਂ ਜਾਕੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇੰਡਿਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਅਪਨਾਏ। ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੜਾਈ ਲੜਦਿਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰੰਤਰ ਭਾਰਤੀਯਤਾ ਦਾ ਝੰਡਾ ਉਚਾ ਉਠਾਈ ਰਖਿਆ। ਸਮੂਹਿਕ ਜਤਨਾਂ ਦੇ ਸਿਟੇ 1947 ਈ. ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਤਦੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾਕੇ ਚਲਣਾ ਦੁਸ਼ਵਾਰ ਸੀ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਜਿਆਦਤੀਆਂ, ਜਾਇਦਾਦ ਚਬਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਲੀਮ ਵਲੋਂ ਪਛਾੜ ਨੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਉਂ ਅਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਕੇ ਅਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਾਹਨੁਮਾਈ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲ ਬਣਨ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

ਅੱਜ ਨਾਮਧਾਰੀ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਮ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਾਗਬਾਨੀ ਰਾਹੀਂ ਆਰਥਕਤਾ ਉਚੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਲਾ ਸਿਰਸਾ, ਇਲਾਕਾ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦਿਹਾਤੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਮੁਹਈਆ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੇ ਚੰਗੇਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ-ਮਝਾਂ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਰ ਘਰ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਬਣਾ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ।

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਨਅਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੰਡੀ ਕਰਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਨੇ ਹੀ ਉਤਸਾਹਤ ਕੀਤਾ।

ਨਾਮਧਾਰੀ ਹੈਡ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਵਿਚ ਸੁਨਿਯੋਜਿਤ ਪਸ਼ੂ ਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਹੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨਸਲ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਤੋਂ ਦੁਧ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਇਮ ਰਖੀ ਹੈ। ਏਥੇ ਦੀਆਂ ਮਝਾਂ ਵੀ ਦੁਧ ਉਪਜ ਵਲੋਂ ਸਦਾ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗਲ ਵੀ ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 1961 ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਵਿਚ ਫਖਰ ਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ "ਗੋਪਾਲ ਰਤਨ" ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬਹਿਰੀ ਵਸਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਅਗੇ ਵਧਨ ਲਈ ਹਲਾ ਸ਼ੇਰੀ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਇਹੋ ਵਜਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਏ ਨਾਮਧਾਰੀ, ਦਿਹਾੜੀ ਦੱਪੇ ਅਤੇ ਦਫਤਰਾਂ ਦੀਆਂ

ਕਲਰਕੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਕੇ ਅੱਜ ਆਮ ਕਰਕੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਕਲ-ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲਖਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਦਿਲੀ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ, ਪਟਨਾ, ਬਨਾਰਸ, ਮੰਡੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਹਿਸਾਰ, ਸਰਸਾ ਅਤੇ ਇਲਾਕਾ ਜੀਵਨ ਨਗਰ ਆਦਿ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਦੇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਿਖ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪਛੜੇਵਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਜ ਅਨੇਕਾਂ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੰਡੀ (ਹਿਮਾਚਲ), ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਸੰਤ ਨਗਰ, ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਨਗਰ (ਸਰਸਾ) ਮਹਾਵਿਦਿਆਲਾ ਅਤੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਕਾਲਜ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਅਜੋਕੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਤਾਲੀਮ, ਪਰ ਹਿੰਦ ਸਹਿਣ ਦਾ ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਢੰਗ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰਖਣ ਲਈ ਹਾਲੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਹੀ ਸਿਟਾ ਹੈ।

ਨਾਮਧਾਰੀ ਬਚਿਆਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਸਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬ-ਜਾਦਿਆਂ, ਠਾਕੁਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਠਾਕੁਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੇਠ ਇਕ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ। ਜਿਹੜੇ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ, ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਪਹਿਨਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿੱਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤਕ ਨਾਮਵਟਾਂ ਖੱਟ ਆਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵੀ ਨਾਮਧਾਰੀ ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚੇਰਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੰਗੀਤ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹੈ। ਆਪਜੀ ਨੇ ਚੌਖਾ ਧਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਖਰਚ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਹਸਤੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗਾਇਨ ਅਤੇ ਵਾਦਨ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਬਚੇ ਹੀ ਰੋਡੀਓ, ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਜੇਤੂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਹਿਤ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਸੰਮੇਲਨ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਲਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚ ਉਠਿਆ ਪਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਟਿਕਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਗਈ। ਜਲੰਧਰ, ਦਿਲੀ, ਲਖਨਊ, ਬੰਬਈ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਕੀਨੀਆ ਅਤੇ ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ ਆਦਿ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਬਚਿਆਂ ਨੇ ਸੱਭਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸੰਗੀਤ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਉਚਾ ਕੀਤਾ, ਬਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿਵਾਇਆ ਉਥੇ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਦਾ ਵੀ ਡੰਕਾ ਵਜਿਆ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਆਗਿਆ ਸਿਖਾਂ ਸੇਵਕਾਂ ਲਈ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦੇ ਤੁਲ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕੱਲਾ ਇਕੱਲਾ ਸਿਖ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮੂਹ ਆਪਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਲਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫੁੱਫ ਲੇਖਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬੈਂਕੋਕ ਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਲਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਇਸ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਇਆ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਖੂਬ ਹੋਇਆ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਂ ਮਹਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸੁਭਾਵਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਸਿਖ ਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਤਾ ਹਨ। ਫੁਬਈ, ਕੁਵੇਤ, ਬਾਈਲੈਂਡ, ਸਿੰਘਪੁਰ, ਕੀਨੀਆ, ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਜਰਮਨੀ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਚੰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ

ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਆਰਾਧਨਾ-ਸਥਾਨ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਥੇ ਮਿਲ ਬੈਠਕੇ ਕੀਚਤਨ, ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸਮਾਰੋਹ ਕੀਤੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਮੂਹੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਸਪਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਣ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨੇਹ ਸਤਿਕਾਰ ਰਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪ ਨੇ ਮਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਵੀ ਸੁਭਾਗ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਡੁਬਦਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤਹਿਰੀਕ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਨੇਸਤੋਨਾਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ 1872 ਵਿਚ ਜਲਾਵਤਨ ਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸੌ ਸਾਲ ਪਿਛੋਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾ ਆਏ। ਲੰਡਨ ਦੇ ਈਲਿੰਗ ਹਾਲ ਵਿਚ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਜੋ ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਲਾਇਤ ਦੇ ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤਾ, ਇਸਦੀ ਸਲਾਹੁਤ ਲੰਡਨ ਦੇ ਮੇਅਰ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਾਲ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਕਦਮ ਵਧਾ ਕੇ ਮਨਾਇਆ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ 1971 ਦਾ ਹੋਲਾ "ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਹੋਲਾ" ਸੀ। ਪਿੰਡ ਖੋਟੇ ਜਿਲਾ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਅਜਕਲ ਫਰੀਦਕੋਟ) ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮੇਂ 149 ਜੋਤਿਆਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਜੁੜੇ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਏ। ਸੂਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਸਾਲਾਨਾ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਭਜਨ ਵਰਨੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਬਚਾਈ ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਤ ਰਖਣ ਲਈ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਹਨ ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਿਤਾ ਕੁਝ ਭਾਵੇਂ ਟੋਢੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਕਮੰਦ ਪਾ ਨੇੜੇ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਸਿਧੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪੁਆ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ ਦੇ ਦਬਾਉ ਚਕਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਮੁੜਕੇ ਅਪਣੇ ਸੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਤਿਕਾਰਤ ਹਸਤੀ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਪਜੀ ਨੂੰ ਸਾਕਾਹਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿਮਾਇਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਮਧਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸਾਕਾਹਾਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਹੈ, ਮੁਹਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੁਚੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਦਾ ਹੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਮੁਲਾਂ ਦੀ ਉਚਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਮੁਖ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਹੈ। ਸਵਾ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਏਥੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਲਕਾਰ ਉਠੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 17-18 ਜਨਵਰੀ 1872 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਹਿਤ ਚੁੱਕੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਲੋਂ ਮਲੇਰ ਕੋਟਲੇ ਵਿਖੇ ਤੋਪਾਂ ਅਗੇ ਉਡ ਜਾਣਾ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜ ਵੀ ਨਾਮਧਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਖਧਾਰਾ ਨਾਲੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਪੁਖਤੀ ਲਈ ਸਲਾਘਾ ਯੋਗ ਰੋਲ ਖਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਾਜ਼ਰ ਹਜ਼ੂਰ ਸਤਿਗੁਰੂ

ਇਤਿਹਾਸ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਸ਼ੋਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਹਥ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਗਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਜ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 46 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ ਪਰ ਅਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਹੈ । ਅਜ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਕਾ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਪਿਛਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਭਾਵੇਂ ਸੋ ਪਰਸੈਂਟ (100 %) ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਵੀ ਹੋਣ ਪਰ ਅਜ ਉਹ ਬਤੋਰੇ ਸਿੱਕਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਚਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਸਿੱਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਕਮ ਦਾ ਹੀ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਮੁਹਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਕਮ ਦੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ । ਅਥਵਾ

ਜਿਸੁ ਕਾ ਰਾਜੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਸੁਪਨਾ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮੁਹਰ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕਾਰਜਾਮਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਇਕ ਸਾਖੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ :-

ਜਦੋਂ ਮਖਣੁ ਸਾਹ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਪਲੂ ਫੇਰਕੇ "ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ" ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਮਤ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਸਨ । ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਚਾਰੇ ਕੰਟਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲਣ ਲਗਾ । ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਜੱਸ ਨ ਸਹਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਕ, ਜੋ ਆਪ੍ਰੀ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਣੀ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਆਪ ਜੀ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਸਨ । ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਯੀਰ ਮਲ ਜੀ ਦੇ ਮਸੰਦਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਗੋਲੀ ਵੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਖੁੱਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕਉਣ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਹੌਲੀ ਮਖਣੁ ਸਾਹ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਬਕਾਲੇ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਖਣੁ ਸਾਹ ਨਾਲ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਥੇ ਬਕਾਲੇ ਵਿਚ ਦੁੱਧ ਮੋਢੀ ਅਥਵਾ ਸਾਂਡੇ ਸਰੀਕ ਸਾਂਡੇ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਥੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਕੀਰਤ ਪੁਰ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂ । ਮਖਣੁ ਸਾਹ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ।

ਸਾਹੀ ਤਿਆਗੀ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੇਵਕਾਂ ਸਮੇਤ ਕੀਰਤ ਪੁਰ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ । ਜਦੋਂ ਕੀਰਤ ਪੁਰ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵੀਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਫਾਸਲੇ ਤੇ

ਇਕ ਸਿਖ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੀੜ
 ਬੜੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁਕੀ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ
 ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਉਸ ਸਿਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੀੜ
 ਮਖੜ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਆਦਮੀ ਧੀਰਮਲ ਦੇ ਘਰ ਹੱਲਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਚੁੱਕ
 ਆਈ ਸਨ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਤਾਂ ਸ਼ਾਹ ਸਾਮਾਨ ਧੀਰਮਲ
 ਨੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੀੜ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।
 ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇ ਇਹ ਬੀੜ ਰਖਣੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ
 ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਜ਼ਰਤ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਜਿਸ
 ਧੀਰਮਲ ਨੇ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਨਾਅ ਨਾਦਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਮੱਥੇ ਵੀ
 ਲਗਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਚੋਜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀ ਉਹ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਤ
 ਦਰਿਆ ਬਿਅਮਸ ਦੇ ਸਪਰਦ ਕਰਕੇ ਇਕ ਰਾਹੀਂ ਗੱਥ ਧੀਰਮਲ ਨੂੰ ਸਨੇਹਾ ਭੇਜ
 ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਥੇ ਆਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੀੜ ਕਢਵਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇ
 ਅਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਪਣੇ ਕੋਲ ਰਖੇ। ਇਹ ਸਨੇਹਾ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਰਿਆ ਪਾਰ ਕਰ
 ਕੇ ਕੀਰਤ ਪੁਰ ਨੂੰ ਟੁਰ ਪਏ।

ਧੀਰਮਲ ਇਹ ਸਨੇਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ
 ਈਰਖਾ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਦਿਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ (ਗੁਰੂ) ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ (ਜੀ) ਨੂੰ
 ਹੰਗਮਾ ਤੇ ਲੋਭ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਦੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬੋਲਦੇ। ਮਸੰਦਾਂ
 ਨੇ ਧੀਰਮਲ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ (ਗੁਰੂ) ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹੰਸੀ ਠੱਠ ਕੀਤਾ ਹੈ
 ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸੋਚੋ ਕਿ ਪਾਲੀ ਵਿਚ ਕਾਗਜ਼ ਕਿੰਨਾ ਕੁਚਿਰ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧੀਰਮਲ
 ਨੇ ਮਸੰਦਾਂ ਦੀ ਇਕ ਨ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਚਤੁਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਲ ਕੇ ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸੇ ਹੋਏ
 ਠਿਕਾਣੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ
 ਕਿਸਨ ਜੀ ਤਕ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
 ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਵਾੜਿਆ। ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇ ਰਾਹੀਂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਥਾਂ ਤੇ ਬੜੀਆਂ
 ਟੁੱਥੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਪਰ ਕੁਝ ਪਤਾ ਨ ਲੱਗਾ। ਫਿਰ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਟੁੱਥੀਆਂ
 ਮਾਰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਬੀੜ ਨ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਧੀਰਮਲ ਬੜਾ ਉਦਾਸ ਹੋਇਆ।
 ਧੀਰਮਲ ਨੂੰ ਉਦਾਸ ਵੇਖਕੇ ਉਸੇ ਰਾਹੀਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਸਕਪਟ ਹੋਕੇ
 ਸਰਧਾ ਧਾਰੋ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

ਹਜ਼ਰਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤਕ

ਸਾਹਿਬਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ
 ਮੈਨੂੰ ਪੁਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੀੜ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਾਹੀਂ ਦੇ ਕਹਿਣ
 ਤੇ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਤਕ

ਸਾਹਿਬਾਂ ਗੁਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਰਦਾਸ

ਕਰਕੇ ਟੋਬਿਆਂ ਨੂੰ ਦਹਿਆ ਵਿਚ ਫਿਰ ਵਾੜਿਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਟਬੀ ਹੀ ਇਕਟੋਬੇ
ਦਾ ਹੱਥ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੈਰਾਕਾਂ ਨੇ ਮਿਲਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਦੀ ਬੀੜ ਬਾਹਰ ਕਢ ਲਿਆਂਦੀ । ਬਾਹਰ ਕਢ ਕੇ ਜਦੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ
ਬੀੜ ਦਾ ਨ ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਗਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਕੋਈ ਅੱਖਰ
ਮਿਟਿਆ ਸੀ । ਇਹ ਸਾਖੀ ਜਿੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਪਰਗਟ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸਿਖਿਆ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਕਰਾਮਾਤ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦਿਸ਼ਟੀ ?

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਸਿਆਲੇ ਆਦਮੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨੂੰ ਪੁੰਮਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਜ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਡੇ ਬੱਚੇ ਕਿਸ

ਤਰਾਂ ਟੇਪਰ ਓਧਰ ਫਿਰਦੇ ਸਨ, ਖਾਨ ਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪਰਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਨਿਤਨੇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਲੀ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਸਖਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਵਡੀ

ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਸਨ

ਪਰ ਅਜ ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ

ਹਨ, ਮਾਲਾ ਫੜ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਭਗਉਤੀ ਦੀ ਮਾਲਾ ਵੀ ਕਰਦੇ

ਹਨ, ਕਈ ਪਾਠ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਕੀਰਤਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ

ਵਿਚ ਨਾਮਧਾਰੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੇਲਿਆਂ ਤੇ ਵੀ

ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਜਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਵਰਨੀ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ।

ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਕ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਮੇਲਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ।

ਇਹ ਬੁਧ ਨਹੀਂ ਫਿਰੀ ਤਾਂ ਕੀ ਆਖਾਂ ?

ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਜਾਹਰੀ ਕਰਾਮਾਤ ਆਖਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ ਦਿਸ਼ਟੀ ?

ਸਾਇਦ ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ

ਜਿਨਿ ਮਾਲੁਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ

ਮੇਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਹੀ

ਅਰਦਾਸ ਹੈ

ਜੁਗ ਜੁਗ ਜੀਵੇ

ਅਤੇ

ਸਾਨੂੰ ਅਪਣੇ ਬਣਾਈ ਰਖੋ

ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਪਰਤੀਤ ਬਖਸ਼ੋ

ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਖਿਮਾ ਦਾ

ਜ਼ਾਚਕ

ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ